

**Communicatie- en
Informatiewetenschappen en
Mediastudies**

**Faculteit der Letteren,
Rijksuniversiteit Groningen**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q321

© 2013 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Informatiekunde en de masteropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies van de Rijksuniversiteit Groningen.	5
Administratieve gegevens van de opleidingen	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	6
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	6
Samenstelling van de commissie.....	6
Werkwijze van de commissie.....	7
Bijzonderheden van het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen.....	8
Samenvattend oordeel van de commissie.....	11
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	17
Bijlagen.....	43
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	45
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	49
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	55
Bijlage 4: Overzicht van de programma's.....	65
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	75
Bijlage 6: Bezoekprogramma.....	83
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	85
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	89

Dit rapport is vastgesteld op 28 juni 2013.

Rapport over de bacheloropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Informatiekunde en de masteropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies van de Rijksuniversiteit Groningen

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	56826
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	
Locatie(s):	Groningen
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Bacheloropleiding Informatiekunde

Naam van de opleiding:	Informatiekunde
CROHO-nummer:	56842
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	
Locatie(s):	Groningen
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	66826
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Communicatiekunde, Communicatie & Educatie, Computercommunicatie en <i>Information Science</i>
Locatie(s):	Groningen
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Masteropleiding Mediastudies

Naam van de opleiding:	Mediastudies
CROHO-nummer:	60831
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Journalistiek, <i>Journalism</i>
Locatie(s):	Groningen
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Het bezoek van de visitatiecommissie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 29 en 30 januari 2013.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Rijksuniversiteit Groningen.
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de bacheloropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Informatiekunde en de masteropleidingen Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies van de Rijksuniversiteit Groningen valt binnen de clusterbeoordeling CIW en Mediastudies, waarvoor in 2012 en 2013 in totaal 23 opleidingen worden beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens, hoogleraar Literatuur en Cultuur, Katholieke Universiteit Leuven, België (voorzitter);
- Prof. dr. Marie-Thérèse Claes, hoogleraar Interculturele Communicatie, Katholieke Universiteit Leuven, België;
- Emiel Hoffer BA, student masteropleiding International Business Communication, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Sonja de Leeuw, hoogleraar Nederlandse Televisiecultuur, Universiteit Utrecht;
- Dr. Philippe Meers, universitair hoofddocent Communicatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent, België;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Gerard Steen, hoogleraar Taalgebruik en Cognitie, Vrije Universiteit Amsterdam;

- Prof. dr. Ed Tan, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel, België;
- Lennart de Vries, student masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen.

Voor ieder bezoek werd op basis van expertise en beschikbaarheid, en het voorkomen van eventuele belangenconflicten, een (sub)commissie samengesteld, bestaande uit zeven commissieleden.

Coördinator van de clustervisitatie CIW en Mediastudies was drs. Trees Graas, medewerker van QANU. In deze rol heeft zij de planning en werkwijze voor de clustervisitatie opgesteld en bewaakt. Zij trad eveneens op als secretaris/projectleider tijdens het bezoek van de commissie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Chantal Gorissen MSc was secretaris/projectleider van de commissie tijdens het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Bij de overige bezoeken trad drs. José van Zwieten op als secretaris/projectleider.

De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

Op 17 september 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd en werd het Domeinspecifieke Referentiekader CIW en Mediastudies besproken. Het Domeinspecifieke Referentiekader is opgenomen in Bijlage 2.

Bij ontvangst van de kritische reflecties werden deze door de coördinator gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de kritische reflecties in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden. De commissieleden namen de kritische reflecties door en formuleerden vragen die aan de betreffende projectleider werden toegestuurd. De projectleider compileerde de vragen per onderwerp en/of gespreksgreemium. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie. Naast de kritische reflecties lazen de commissieleden gezamenlijk minimaal vijftien scripties per opleiding.

Visitatiebezoeken

Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid en zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling op grond van inhoudelijke expertise. De commissie wenst te benadrukken dat zij in haar geheel verantwoordelijk is voor de oordeelsvorming en het eindrapport.

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectleider een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectleider en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleiding(en). Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, de afgestudeerden, de opleidingscommissie, en de examencommissie. Daarnaast werd per opleiding gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen. Op verzoek van de

commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studie jaren gesproken en met kern docenten en begeleiders uit de diverse disciplines binnen de te visiteren opleiding(en). Voorafgaand aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie. Een overzicht van het programma met alle gesprekspartners is opgenomen als Bijlage 6.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft het laatste deel van het bezoek gebruikt voor een discussie over de beoordeling van de opleidingen en de voorbereiding op de mondelinge rapportage. Aan het einde van elk bezoek heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en eerste indrukken per opleiding.

De coördinator was aanwezig bij de eindvergadering van de bezoeken, enerzijds om de bevindingen van de voorgaande bezoeken in te brengen, en anderzijds om de commissie te attenderen op haar wijze van oordelen. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de coördinator en de tweede projectleider om de beoordelingen op elkaar af te stemmen.

Rapportages

De projectleider heeft op basis van de bevindingen van de commissie, per instelling, een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is voorgelegd aan de commissieleden die bij het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is dit aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen

Het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 29 en 30 januari 2013 in Groningen. Het programma van het bezoek is te vinden in Bijlage 6. Van het spreekuur is geen gebruik gemaakt.

De commissie die de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, de bacheloropleiding Informatiekunde en de masteropleiding Mediastudies van de Rijksuniversiteit Groningen beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens, hoogleraar Literatuur en Cultuur, KU Leuven, België (voorzitter);
- Emiel Hoffer BA, student masteropleiding International Business Communication, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Dr. Philippe Meers, universitair hoofddocent Communicatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent, België;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Gerard Steen, hoogleraar Taalgebruik en Cognitie, Vrije Universiteit Amsterdam;

- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit van Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel, België.

De commissie werd ondersteund door drs. José van Zwieten.

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de vier genoemde opleidingen.

Om het gerealiseerde eindniveau van de opleidingen te bepalen, hebben de coördinator en voorzitter van de visitatiecommissie van iedere opleiding tien tot twaalf scripties geselecteerd. De commissie heeft deze voorafgaand en tijdens de visitatie beoordeeld. De scripties werden aselect gekozen uit een lijst van afgestudeerden van de laatste twee voltooide studie jaren. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in cijfers en varianten (zie Bijlage 7).

Voor de visitatie heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van de volgende cursussen:

Bacheloropleiding CIW

- Inleiding communicatieonderzoek (B1)
- Mediatheorie voor CIW (B1)
- Gespreksanalyse 1 (B2)
- Statistiek I en II (B2)
- Visuele communicatie (B3)
- Case study CIW (B3)

Bacheloropleiding Informatiekunde

- Tekstmanipulatie (B1)
- Webprogrammeren (B1)
- Sociale Media (B2)
- Natuurlijke-taalverwerking (B2)
- Information retrieval (B3)
- Usability (B3)

Masteropleiding CIW

- Professionele gesprekken: publieke debatten
- Persuasieve gezondheidscommunicatie
- Diagnose en advisering in organisatie communicatie
- Writing: context, process, and text
- Media and discourse: framing
- Computercommunicatie B: multi channel
- Semantic Web Technology
- Computational Simulation of linguistic behavior

Masteropleiding Mediastudies

- Theoretische specialisatie
- Collectief gegeven praktijkvakken

- Collectief gegeven theorievakken
- Onderzoekscollege

Tijdens het bezoek bestudeerde de commissie de kwaliteit van het cursusmateriaal, de studentinformatie, de toetsen en de praktische onderwijsprogramma's van deze cursussen in detail.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (versie van november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Uitgangspunt van de beoordeling is 'voldoende', waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria. In de ogen van de commissie kan zij het oordeel 'voldoende' toekennen, ook wanneer zij kritische opmerkingen heeft gemaakt. Het is dan wel noodzakelijk dat tegenover de kritische opmerkingen positieve observaties staan.

Samenvattend oordeel van de commissie

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De commissie concludeert dat de eindkwalificaties van de opleiding passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties sluiten aan bij het bachelorniveau van de opleiding en hebben een degelijke academische oriëntatie. De commissie is van oordeel dat de geformuleerde eindkwalificaties een heldere beschrijving geven van de gewenste inhoud en doelstellingen van de opleiding. De positionering van de opleiding binnen de Letterenfaculteit levert een talig profiel op, dat naar is gebleken, studenten aanspreekt.

De opleiding bestaat uit 120 EC majorprogramma, 30 EC minor en 30 EC vrije keuzeruimte. Het majorprogramma is opgebouwd uit de leerlijnen Theorie, Methoden, Academische vaardigheden en Professionele vaardigheden. In de theoretische leerlijn staat de letterenbenadering centraal: studenten leren te kijken naar structuren, processen en effecten van communicatie in taal, tekst en beeld. Ten aanzien van het programma concludeert de commissie concludeert dat het een breed en compleet perspectief op het vakgebied geeft. Het curriculum vertoont voldoende samenhang. De vaste curriculumonderdelen bieden volgens de commissie voldoende waarborgen voor het realiseren van de eindkwalificaties van de opleiding. De cursussen hebben duidelijke leerdoelen waarin een goede balans is tussen kennis en toepassing. Voor de cursussen zijn duidelijke studiehandleidingen beschikbaar en de commissie heeft vastgesteld dat er in het onderwijs gebruik wordt gemaakt van degelijke vakliteratuur.

Academische vorming is in de volle breedte onderdeel van het programma, waarbij aandacht is voor onderzoeksvaardigheden en algemene academische vorming. Studenten ontwikkelen professionele vaardigheden, onder meer in de Case study. De commissie is positief over dit praktijkgeoriënteerde programmaonderdeel. De commissie is tevens positief over de thematisch georganiseerde en begeleide opzet van de eindwerkstukken. Zij concludeert dat deze opzet voor een goede aansluiting bij het onderzoek van de stafleden zorgt. Tegelijkertijd hebben studenten voldoende vrijheid om hun eigen onderzoek vorm te geven.

De in het faculteitsbeleid geformuleerde didactische uitgangspunten worden weliswaar als zodanig niet breed herkend door docenten, maar de commissie stelt wel vast dat het studentgeoriënteerde onderwijs in de praktijk leidt tot activerende cursussen. Studenten worden volgens de commissie in voldoende mate begeleid. Bij studieproblemen kunnen zij terecht bij de studieadviseur. Het mentoraat biedt volgens de commissie meer dan voldoende aandacht voor de studievoortgang. Desondanks zijn de studierendementen een punt van aandacht.

De commissie constateert dat de opleiding verzorgd wordt door gedreven en bekwame docenten. Studenten zijn zeer tevreden over het gegeven onderwijs en de docenten. De commissie waardeert de gedane investeringen in een uitbreiding van de staf. Het bestuur, de staf en de Opleidingscommissie sturen volgens de commissie op proactieve en constructieve wijze de kwaliteit van het onderwijs aan.

De commissie concludeert dat er binnen de opleiding een gebalanceerde mix van toetsen wordt gehanteerd die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende programmaonderdelen. De door de commissie bestudeerde toetsen en de gemaakte toetsen zijn van een goed niveau

en laten een toenemende complexiteit zien. De commissie waardeert de wijze waarop met tussentijdse opdrachten studenten gedurende de cursussen gestimuleerd worden om met de stof bezig zijn.

De examencommissie en opleiding hebben, zo concludeert de commissie, goede stappen gezet in het bewaken van de toetskwaliteit. Met de invoering van toetsplannen, een toetsprotocol en beoordelingsformulieren realiseert de faculteit belangrijke voorwaarden voor toetskwaliteit en bewaking van het eindniveau. De commissie adviseert aanvullend om bij de bachelorscriptie een onafhankelijke tweede beoordelaar in te stellen. De bachelorscriptie is immers het eindwerk op basis waarvan het bachelordiploma wordt uitgereikt. Een tweede beoordelaar waarborgt dat in het eindstadium van de opleiding een zo objectief mogelijke beoordeling van dit eindniveau plaatsvindt. De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Bacheloropleiding Informatiekunde:

De commissie concludeert dat de eindkwalificaties van de opleiding passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties sluiten aan bij het bachelorniveau van de opleiding en hebben een voldoende academische oriëntatie. De commissie is van oordeel dat de geformuleerde eindkwalificaties een heldere beschrijving geven van de gewenste inhoud en doelstellingen van de opleiding.

De positionering van de opleiding binnen de Letterenfaculteit levert een talig profiel op dat naar is gebleken studenten aanspreekt. De commissie kan zich voorstellen dat deze positionering in de toekomst nog breder geïnterpreteerd wordt, bijvoorbeeld door een oriëntatie op digital humanities.

De bacheloropleiding Informatiekunde bestaat uit een major van 120 EC, een minor van 30 EC en 30 EC vrij keuzeruimte. De opleiding heeft volgens de commissie een sterk praktijkgericht programma gebaseerd op onderzoek waarin studenten een goede kennisbasis en vaardigheden opdoen in taal- en webtechnologie. De gebruikte stof is van hoog niveau en sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen van het vakgebied. De kleinschalige opleiding slaagt er in studenten een samenhangend en uitdagend programma aan te bieden. De commissie beveelt aan om de algemene academische vorming van studenten meer te expliciteren in bijvoorbeeld een module wetenschapsfilosofie. Dit biedt de mogelijkheid om studenten van een afstand te laten reflecteren op de ontwikkeling van het vakgebied en de relatie hiervan met andere wetenschapsgebieden en de maatschappij. De commissie concludeert dat er in het programma een goede balans is tussen verplichte onderdelen en keuzeruimte. Studenten krijgen hiermee de mogelijkheid om hun studie deels in te richten vanuit hun eigen interesses.

De opzet van de bachelorscripties is thematisch. De commissie concludeert dat deze opzet voor een goede aansluiting bij het onderzoek van de stafleden zorgt. Tegelijkertijd hebben studenten voldoende vrijheid om hun eigen onderzoek vorm te geven.

De in het faculteitsbeleid geformuleerde didactische uitgangspunten worden weliswaar als zodanig niet breed herkend door docenten, maar de commissie stelt wel vast dat het studentgeoriënteerde onderwijs in de praktijk leidt tot activerende cursussen. Studenten worden volgens de commissie in voldoende mate begeleid. Bij studieproblemen kunnen zij terecht bij de studieadviseur. Het mentoraat biedt volgens de commissie meer dan voldoende aandacht voor de studievoortgang. Desondanks zijn de studierendementen een punt van aandacht.

De commissie constateert dat de opleiding verzorgd wordt door gedreven en bekwame docenten. Studenten zijn zeer tevreden over het gegeven onderwijs en de docenten. Het bestuur, de staf en de Opleidingscommissie sturen volgens de commissie op proactieve en constructieve wijze de kwaliteit van het onderwijs aan.

De commissie concludeert dat er binnen de opleiding een gebalanceerde mix van toetsen wordt gehanteerd die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende programmaonderdelen. De door de commissie bestudeerde toetsen en de gemaakte toetsen zijn van een goed niveau en laten een toenemende complexiteit zien. De commissie waardeert de wijze waarop met tussentijdse opdrachten studenten gedurende de cursussen gestimuleerd worden om met de stof bezig zijn.

De examencommissie en opleiding hebben, zo concludeert de commissie, goede stappen gezet in het bewaken van de toetskwaliteit. Met de invoering van toetsplannen, een toetsprotocol en beoordelingsformulieren realiseert de faculteit belangrijke voorwaarden voor toetskwaliteit en bewaking van het eindniveau. De commissie adviseert aanvullend om bij de bachelorscriptie een onafhankelijke tweede beoordelaar in te stellen. De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eendoordeel	voldoende

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De commissie concludeert dat de eindkwalificaties van de opleiding passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties sluiten aan bij het masterniveau van de opleiding en hebben een degelijke academische oriëntatie. De commissie is van oordeel dat de geformuleerde eindkwalificaties een heldere beschrijving geven van de gewenste inhoud en doelstellingen van de opleidingen. De positionering van de opleiding binnen de Letterenfaculteit levert een talig profiel op, dat naar is gebleken, studenten aanspreekt.

De opleiding wordt aangeboden in vier programma's: Communicatiekunde, Communicatie & Educatie, Computercommunicatie en Information Science. Alle programma's beslaan 60 EC, waarvan 20 EC gereserveerd is voor de masterscriptie. De programma's zijn volgens de commissie van goede kwaliteit en vormen ieder een samenhangend en compleet geheel. Het programma Communicatiekunde geeft studenten de mogelijkheid om uit een breed aanbod een eigen pakket samen te stellen. De commissie herkent hierin enerzijds de kracht van het programma: studenten kunnen op deze manier een eigen profilering aanbrengen. Anderzijds vindt de commissie het noodzakelijk dat de samenhang van de gekozen pakketten geborgd wordt.

De vakken van alle programma's in de opleiding zijn volgens de commissie van masterniveau. Studenten werken met goede vakliteratuur en doen ruime ervaring op met wetenschappelijk onderzoek. Ook kunnen zij zich in een praktijkstage voorbereiden op de beroepspraktijk. Hiermee worden studenten in staat gesteld om de eindkwalificaties te realiseren.

De in het faculteitsbeleid geformuleerde didactische uitgangspunten worden weliswaar als zodanig niet breed herkend door docenten, maar de commissie stelt wel vast dat het studentgeoriënteerde onderwijs in de praktijk leidt tot activerende cursussen. Studenten worden volgens de commissie in voldoende mate begeleid. Bij studieproblemen kunnen zij terecht bij de studieadviseur. Desondanks zijn de studierendementen een punt van aandacht.

De commissie constateert dat de opleiding verzorgd wordt door gedreven en bekwame docenten. Studenten zijn zeer tevreden over het gegeven onderwijs en de docenten. De commissie waardeert de gedane investeringen in een uitbreiding van de staf. Het bestuur, de staf en de Opleidingscommissie sturen volgens de commissie op proactieve en constructieve wijze de kwaliteit van het onderwijs aan.

De commissie concludeert dat er binnen de opleiding een gebalanceerde mix van toetsen wordt gehanteerd die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende programmaonderdelen. De door de commissie bestudeerde toetsen en de gemaakte toetsen zijn van een goed niveau en laten een toenemende complexiteit zien. De commissie waardeert de wijze waarop met tussentijdse opdrachten studenten gedurende de cursussen gestimuleerd worden om met de stof bezig zijn.

De examencommissie en opleiding hebben, zo concludeert de commissie, goede stappen gezet in het bewaken van de toetskwaliteit. Met de invoering van toetsplannen, een toetsprotocol en beoordelingsformulieren realiseert de faculteit belangrijke voorwaarden voor toetskwaliteit en bewaking van het eindniveau. De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende

Algemeen eindoordeel	voldoende
----------------------	-----------

Masteropleiding Mediastudies

De commissie concludeert dat de eindkwalificaties van de opleiding passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties sluiten aan bij het masterniveau van de opleiding en hebben een academische oriëntatie. De commissie is van oordeel dat de geformuleerde eindkwalificaties een heldere beschrijving geven van de gewenste inhoud en doelstellingen van de opleidingen. In de doelstellingen is volgens de commissie een goede balans gevonden tussen wetenschap en praktijk. De doelstellingen passen bij de ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De opleiding kent twee programma's: het Nederlandstalige programma Journalistiek en het Engelstalige programma *Journalism*. Beide programma's beslaan 90 EC en bestaan uit een theoretische leerlijn en een praktijkgerichte leerlijn. De twee programma's bieden volgens de commissie studenten zowel een degelijke theoretische basis in het vakgebied *Journalism Studies* als praktijkvaardigheden om te kunnen functioneren als journalist in de beroepspraktijk. De

programma's zijn intensief. De theorievakken zijn volgens de commissie van hoog niveau. De praktijkdocenten en multimediale voorzieningen inspireren studenten om zich volledig in te zetten voor hun studie. De opleiding slaagt er volgens de commissie goed in om een passende balans tussen academische en professionele vorming te realiseren. Dit blijft echter voortdurend een punt van aandacht. De commissie constateert dat er ruimte is om de samenhang tussen de theoretische en praktijkgerichte programmaonderdelen nog verder te versterken.

De in het faculteitsbeleid geformuleerde didactische uitgangspunten worden weliswaar als zodanig niet breed herkend door docenten, maar de commissie stelt wel vast dat het studentgeoriënteerde onderwijs in de praktijk leidt tot activerende cursussen. Studenten worden volgens de commissie in voldoende mate begeleid. Bij studieproblemen kunnen zij terecht bij de studieadviseur. Desondanks zijn de studierendementen een punt van aandacht.

De commissie constateert dat de opleiding verzorgd wordt door gedreven en bekwame docenten. Studenten zijn zeer tevreden over het gegeven onderwijs en de docenten. Het bestuur, de staf en de Opleidingscommissie sturen volgens de commissie op proactieve en constructieve wijze de kwaliteit van het onderwijs aan.

De commissie concludeert dat er binnen de opleiding een gebalanceerde mix van toetsen wordt gehanteerd die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende programmaonderdelen. De door de commissie bestudeerde toetsen en de gemaakte toetsen zijn van een goed niveau en laten een toenemende complexiteit zien. De commissie waardeert de wijze waarop met tussentijdse opdrachten studenten gedurende de cursussen gestimuleerd worden om met de stof bezig te zijn.

De examencommissie en opleiding hebben, zo concludeert de commissie, goede stappen gezet in het bewaken van de toetskwaliteit. Met de invoering van toetsplannen, een toetsprotocol en beoordelingsformulieren realiseert de faculteit belangrijke voorwaarden voor toetskwaliteit en bewaking van het eindniveau. De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 28 juni 2013

Prof. dr. Jan Baetens

Drs. José van Zwieten

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De *bacheloropleiding CIW* van de RUG leidt academisch gevormde communicatieprofessionals op. Binnen het domeinspecifieke referentiekader CIW en Mediastudies richt de opleiding zich met name op het gebruik van taal, tekst en beeld in professionele contexten. De opleiding beoogt dat studenten leren kritisch te reflecteren op theoretische, methodologische en ethische kwesties in onderzoek naar en advisering over professionele communicatie. De kritische reflectie vermeldt dat voor de Groningse opleiding de theoriegestuurde toepassing van tekst- en gespreksanalyse op professionele, in het bijzonder strategische, communicatie kenmerkend is.

De vakspecifieke kennis en vaardigheden die de opleiding beoogt bij te brengen zijn gericht op:

- principes en conventies van taal-, tekst- en beeldgebruik;
- doelstellingen, identiteit en imago van een organisatie;
- beïnvloeden van houdingen en gedrag;
- culturen binnen organisaties, groepen en landen;
- de eigenschappen van media.

De commissie vindt de oriëntatie van de opleiding inhoudelijk goed aansluiten bij het domeinspecifieke referentiekader. Binnen het referentiekader richt de bacheloropleiding CIW zich duidelijk op de bestudering van professionele communicatie. Uit gesprekken met studenten concludeert de commissie dat de taalgeoriënteerde opzet van de opleiding een aansprekend profiel is.

De *bacheloropleiding Informatiekunde* stelt de wetenschappelijke opvattingen van taal en communicatie centraal, evenals de mogelijkheden die de informatica biedt om deze computationeel te benaderen. Naast het ontwikkelen van academische basisvaardigheden beoogt de opleiding studenten kennis bij te brengen binnen het domein van de informatiekunde en op het gebied van taal- en webtechnologie en digitale communicatie.

De positionering van de opleiding binnen de faculteit Letteren brengt met zich mee dat de opleiding binnen het domein Informatiekunde het accent legt op toepassing binnen de humaniora. Studenten ontwikkelen kennis en inzicht in:

- programmeertalen en –technieken, ontwerpplatforms, webstandaarden en software bibliotheken;
- datastructuren en databases, zoekmachines, informatie-extractie;
- structuur en betekenis van taal, teksten en digitale communicatie.

Studenten geven aan dat zij bewust gekozen hebben voor deze opleiding vanwege de combinatie tussen taalkundige theorieën en informatica. Deze balans tussen techniek en taal spreekt hen aan. De opleiding beoogt studenten naast een theoretische basis ook veel vaardigheden bij te brengen om praktijkproblemen te analyseren en op te lossen. Dit blijkt onder meer uit het grote aandeel practica binnen het programma. Hierin werken studenten aan actuele problemen vanuit de beroepspraktijk of vanuit de onderzoekspraktijk van stafleden.

De commissie herkent in de oriëntatie van de bacheloropleiding Informatiekunde de aangebrachte focus op taaltechnologie en webtechnologie. De commissie ziet dit als een duidelijk en onderscheidend profiel binnen het domeinspecifiek referentiekader. In een eventuele oriëntatie op de toekomstige positionering van de opleiding kan de commissie zich voorstellen dat er een bredere interpretatie van het begrip humaniora wordt gehanteerd. De opleiding kan zich dan op een breder spectrum van de informatiekunde richten. Dit kan bijvoorbeeld door ook te richten op digital humanities en de herijking van de kwalitatief-hermeneutische benadering met behulp van digitale schrijf-, en denkmiddelen die deze met zich meebrengen.

De doelstelling van de *masteropleiding CIW* is om academisch gevormde professionals op te leiden die in staat zijn om de ontwikkelingen in het CIW-vakgebied kritisch te volgen. Zij dienen complexe communicatieprocessen en -problemen te kunnen analyseren en te onderzoeken en tot theoretisch en empirisch gefundeerde aanbevelingen te komen die aan de optimalisering van de communicatie dan wel aan de oplossing van die problemen kunnen bijdragen. De opleiding richt zich op vormen, functies en effecten van communicatie in tekst, beeld en interactie.

De masteropleiding heeft een verdiepende en multidisciplinaire opzet. Studenten hebben in een bacheloropleiding theoretische kennis en vaardigheden opgedaan. In de masteropleiding passen zij deze kennis en vaardigheden toe op complexere vraagstukken waarbij vaak een multidisciplinaire aanpak nodig is. Deze vraagstukken zijn ontleend aan communicatieprocessen en -producten in praktijksituaties. Uit het gesprek met studenten van de opleiding blijkt dat zij deze verdieping in de masteropleiding waarderen. Zij kiezen voor de opleiding vanwege de mogelijkheid om zich verder te specialiseren in een aspect van de discipline dat zij in de bacheloropleiding interessant vonden.

De kritische reflectie vermeldt dat de Groningse CIW-opleiding de benadering van taalgebruik als ‘discourse’ centraal stelt: communicatie en informatie worden bestudeerd met het oog op hun functies in professionele gebruikscontexten zoals organisationele, media-computer- en gezondheidscommunicatie.

De opleiding biedt vier programma’s aan: Communicatiekunde, Communicatie en Educatie, Computercommunicatie en Information Science. Het laatste programma is als enige Engelstalig. De opleiding wil hiermee toegankelijk zijn voor internationale studenten. Met de programma’s beoogt de opleiding een breed spectrum van benaderingen aan te bieden en tegelijkertijd studenten de kans te geven zich te specialiseren. De commissie vindt dat de vier programma’s ieder een duidelijk profiel hebben. Zij constateert tegelijkertijd dat de opleiding geen duidelijk gezamenlijk profiel heeft. Zij moedigt de opleiding aan om over de programma’s heen een duidelijker profilering aan te brengen en te conceptualiseren.

Zoals weergegeven in de kritische reflectie wil de *masteropleiding Mediastudies* hooggekwalificeerde journalisten afleveren die vanuit hun bacheloropleiding een stevige

kennisbasis hebben in een wetenschappelijk vakgebied. Zij moeten na afronding van de masteropleiding diepgaand kunnen reflecteren op ontwikkelingen in de journalistiek en hun eigen rol daarbinnen, en goed zijn toegerust op een carrière in een snel veranderend medialandschap. De opleiding behandelt vraagstukken over de toekomst van de beroepsuitoefening en de daarmee samenhangende journalistieke cultuur.

De opleiding is selectief en kent een deels Nederlandstalig programma Journalistiek en een Engelstalig programma Journalism. Met dit laatste programma en met de internationale staf onderscheidt de opleiding zich van andere universitaire journalistiekopleidingen door haar internationale oriëntatie.

De opleiding combineert een theoretisch gerichte onderzoeksoriëntatie met een op de praktijk gerichte professionele oriëntatie. In de onderzoekscomponent van de opleiding worden vraagstukken binnen de discipline *Journalism Studies* interdisciplinair benaderd. Zowel staf als studenten komen vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines, zoals geschiedenis, sociologie, communicatiewetenschap en politieke wetenschap. De professionele oriëntatie van de opleiding beoogt studenten journalistieke producties van hoge kwaliteit te laten maken in een multimediale journalistieke omgeving.

De commissie heeft de doelstellingen van de opleiding bestudeerd in het licht van het domeinspecifiek referentiekader. De opleiding slaagt er volgens de commissie in om binnen het cluster van de journalistieke studies bij een academische masteropleiding passende doelstellingen te hanteren. De commissie juicht het streven van de opleiding toe om journalisten op te leiden die multimediaal kunnen werken. Volgens de commissie sluit dit aan bij de ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De eindtermen van de vier opleidingen zijn direct gerelateerd aan de Dublin-descriptoren voor academische bachelor- en masteropleidingen: kennis en inzicht, toepassen van kennis en inzicht, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden. Iedere Dublin-descriptor is per opleiding vertaald naar één of meerdere eindkwalificaties. De beoogde eindkwalificaties zijn opgenomen in Bijlage 3.

De commissie heeft de eindkwalificaties van de opleidingen bestudeerd. Zij concludeert dat deze helder zijn geformuleerd en goed aansluiten bij het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties van de opleidingen zijn direct gerelateerd aan de Dublin-descriptoren en voldoen daarmee aan het gangbare niveau van bachelor- en masteropleidingen. Wel valt het de commissie op dat een van de eindtermen van de bacheloropleiding CIW, die gericht is op oordeelsvorming, vrij ambitieus is: studenten worden geacht complexe problemen en vraagstukken te identificeren en te analyseren. De betreffende eindkwalificatie lijkt in deze bewoording eerder passend bij masterniveau. De commissie geeft de opleiding in overweging om in plaats van complexe vraagstukken te spreken van substantiële vraagstukken.

Alle opleidingen hebben volgens de commissie een duidelijke wetenschappelijke oriëntatie. Bachelorstudenten ontwikkelen het vermogen om zelfstandig een onderzoek van beperkte omvang op te zetten en uit te voeren. In de kritische reflectie is helder beschreven welke methoden studenten aanleren. Zo leren studenten van de bacheloropleiding CIW onder andere te werken met tekstcorpora, interviews en enquêtes en voeren zij bijvoorbeeld conversatieanalyses uit. Het methodologische accent van de bacheloropleiding Informatiekunde ligt op computationeel empirisch onderzoek. De commissie moedigt de opleiding aan om de wetenschappelijke oriëntatie van de bacheloropleiding Informatiekunde nog verder te expliciteren.

Alumni van de masteropleiding CIW worden geacht methoden en technieken te kunnen toepassen bij het zelfstandig opzetten en uitvoeren van een onderzoek en tevens de uitkomsten van onderzoek te gebruiken voor verdere theorievorming of voor het ontwikkelen van praktijktoepassingen. Afgestudeerden Mediastudies dienen aantoonbaar het vermogen te hebben om een zelfstandige bijdrage te leveren aan wetenschappelijk onderzoek naar journalistieke cultuur, professie en producties.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de eindkwalificaties van de vier opleidingen passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De eindkwalificaties sluiten aan bij het bachelor- dan wel masterniveau van de opleidingen en hebben een voldoende tot heel degelijke academische oriëntatie. De commissie is van oordeel dat de geformuleerde eindkwalificaties een heldere beschrijving geven van de gewenste inhoud en doelstellingen van de opleidingen.

De positionering van de CIW-opleidingen binnen de Letterenfaculteit levert een talig profiel op dat naar is gebleken studenten aanspreekt. Voor de bacheloropleiding Informatiekunde kan de commissie zich voorstellen dat deze positionering binnen de Letteren in de toekomst nog breder geïnterpreteerd wordt, bijvoorbeeld door een oriëntatie op digital humanities. In de doelstellingen van de masteropleiding Mediastudies is volgens de commissie een goede balans gevonden tussen wetenschap en praktijk. De doelstellingen passen bij de ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Bacheloropleiding Informatiekunde: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Mediastudies: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De commissie heeft de onderwijsprogramma's van alle vier de opleidingen bestudeerd, inzage gehad in cursusmateriaal en notulen van relevante commissies, resultaten van onderwijsbeoordelingen en in de digitale leeromgeving Nestor. In deze standaard wordt eerst een korte beschrijving gegeven van de didactische uitgangspunten die aan de programma's ten grondslag liggen. Vervolgens worden de bevindingen van de commissie weergegeven met betrekking tot de inhoud en opbouw van de programma's, de vertaling van de eindkwalificaties in het onderwijs en de wetenschappelijke vorming. Tot slot wordt kort aandacht besteed aan de studeerbaarheid, de staf en de opleidingsspecifieke kwaliteitszorg.

Didactische uitgangspunten

In de kritische reflectie is beschreven hoe de Groningse opleidingen didactisch zijn onderbouwd. Binnen de faculteit der Letteren is beleidsmatig beschreven dat er een studentgeoriënteerde benadering wordt gehanteerd in het onderwijs. Dat brengt met zich mee dat het onderwijs dermate activerend is, dat het studenten goed en zo snel mogelijk voorbereidt op een rol in de maatschappij. De gestelde eindkwalificaties zijn het uitgangspunt geweest bij het inrichten van het curriculum. Concreet betekent de studentgeoriënteerde benadering dat in het cursorisch onderwijs studenten geactiveerd worden met diverse werkvormen, onder andere werkcolleges, practica en tussenopdrachten. Op deze wijze passen zij de in hoorcolleges aangereikte kennis toe en worden ze gestimuleerd om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces.

De commissie heeft bij het bestuderen van de cursusmaterialen inderdaad geconstateerd dat de opzet van de cursussen sterk activerend is. De aangereikte opdrachten stellen studenten in staat om hun kennis en toepassingsniveau gedurende de cursussen steeds verder te ontwikkelen en de eindtermen van de module te bereiken. Tegelijkertijd heeft de commissie in de gesprekken met studenten en docenten waargenomen dat de studentgeoriënteerde onderwijsfilosofie niet als zodanig bekend is bij hen.

Opbouw en samenhang onderwijsprogramma's

Bacheloropleiding CIW

De bacheloropleiding CIW bestaat uit 120 EC majorprogramma, 30 EC minor en 30 EC vrije keuzeruimte. Een overzicht van het curriculum is opgenomen in Bijlage 4 van dit rapport.

Het majorprogramma is opgebouwd uit vier leerlijnen:

- Theorie
- Methoden
- Academische vaardigheden
- Professionele vaardigheden

De leerlijn Theorie behandelt de inhoud van het vak communicatiekunde. Daarbij staat de letterenbenadering centraal: studenten leren te kijken naar structuren, processen en effecten van communicatie in taal, tekst en beeld.

De leerlijn Methoden behandelt alle fasen van verkennend en toetsend onderzoek. Studenten komen in aanraking met zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden. Naast dataverzameling ontwikkelen studenten ook data-analyse vaardigheden in de vakken Tekstanalyse, Gespreksanalyse, Design & evaluatie en Statistiek.

De academische vaardigheden komen in verschillende programmaonderdelen aan bod, waaronder expliciet in de cursus Schrijf- en Presentatievaardigheden. Deze vaardigheden worden ook in andere programmaonderdelen geoefend door middel van schrijf-, analyse en presentatieopdrachten.

De leerlijn professionele vaardigheden bouwt voort op de genoemde academische vaardigheden. Met name in het derde studiejaar, in de Case study en de stage, komen de professionele vaardigheden aan bod. In de kritische reflectie staat vermeld dat de opleiding ter versterking van deze leerlijn ook in het tweede studiejaar een cursus binnen de leerlijn wil aanbieden ter voorbereiding op de Case study.

In de propedeuse komen alle vier de leerlijnen op een basaal niveau aan bod. De theorie komt aan bod in vakken als Inleiding CIW, Taalkunde voor CIW en Mediatheorie voor CIW. Studenten maken kennis met onderzoeksmethoden in de inleiding Communicatieonderzoek en de vakken Tekstanalyse 1 en Gespreksanalyse 1. Tevens staan academisch schrijven en presentatievaardigheden op het programma.

Het tweede bachelorjaar biedt een verdieping van met name de kennis en toepassing van methoden van communicatieonderzoek. Naast methodologie en statistiek kiezen studenten voor een verdieping in de tekstanalyse of de gespreksanalyse.

Het derde bachelorjaar is gevuld met keuzeruimte, een Case study (10 EC) en een bachelorscriptie (10 EC). In de keuzeruimte kunnen de studenten kiezen uit een aanbod van verdiepende theoriecursussen, bijvoorbeeld Audiovisuele communicatie, Sociale media of Corporate communicatie. Ook kunnen zij de ruimte deels invullen met een praktijkstage (10 EC).

De Case study betreft een groepsopdracht waarbij studenten werken aan de analyse, diagnose en advisering over een praktijkcase. De opleiding stelt jaarlijks in samenspraak met een opdrachtgever een case op waaraan de studenten in de rol van adviseur werken. De commissie heeft de opbouw van dit programma onderdeel bestudeerd. Zij is van mening dat het een mooi vormgegeven traject is waarbij studenten de opgedane kennis leren toepassen in het opstellen van een businessplan voor de beroepspraktijk. Studenten ontwikkelen daarmee de beoogde professionele vaardigheden.

Studenten kunnen de minor invullen uit het facultaire minorenaanbod, tot 2012 was deze keuze beperkt tot de vier minoren:

- Taalvaardigheid Duits/Engels/Frans/Spaans
- Taalwetenschap
- Webdesign en werken met teksten
- Media en Journalistieke Cultuur

De commissie heeft de beschrijving van het curriculum in de kritische reflectie bestudeerd en een steekproef genomen van cursussen uit iedere leerlijn en uit ieder studiejaar. Van deze cursussen heeft zij tijdens het bezoek inzage gekregen in al het cursusmateriaal: studiehandleidingen, literatuurlijsten, werkgroepopdrachten, toetsen met beoordelings sleutels en evaluatieresultaten. Daarnaast had zij toegang tot de digitale leeromgeving Nestor, waar zij inzage had in het cursusmateriaal van alle cursussen binnen de opleiding.

De commissie concludeert dat het curriculum een logisch en samenhangend geheel vormt. De aangeboden vakken dekken het vakgebied CIW goed af. Zij constateert dat studenten hiermee alle eindkwalificaties van de opleiding kunnen realiseren. Het valt de commissie op dat wetenschapsfilosofie geen onderdeel uitmaakt van het verplichte curriculum. Zij is van mening dat dit een waardevolle aanvulling op de leerlijn Academische vaardigheden kan zijn.

Per cursus zijn de leerdoelen uitgebreid geformuleerd in de studiegids en de studiehandleiding. De commissie heeft hierin een duidelijke progressie van kennis en vaardigheden waargenomen. De moeilijkheidsgraad van de vakken is zeer gestructureerd opgebouwd. In de vakken wordt gebruik gemaakt van relevante vakliteratuur. De tussentijdse opdrachten en eindtoetsen stimuleren studenten om zinvol met de stof aan de slag te gaan. Bij het vak Statistiek 1 bijvoorbeeld volgen studenten wekelijks hoorcolleges. Daarnaast

voeren zij practica uit en maken ze wekelijks een web quiz. Het vak wordt afgesloten met een schriftelijk tentamen.

Bachelorscriptie

De bachelorscriptie is georganiseerd in thematische werkgroepen. Studenten kunnen kiezen uit zeven tot tien thema's binnen het vakdomein CIW. Ieder thema wordt door een docent begeleid die over expertise in het betreffende onderzoeksgebied beschikt. In de eerste helft van het semester zetten studenten het onderzoek op, ze werken een probleemstelling uit en verzamelen materiaal. De begeleidende docent beoordeelt de onderzoeksopzet en voorziet deze van feedback. In het tweede deel van het semester voeren zij hun onderzoek uit en doen hiervan verslag in een scriptie. Studenten doorlopen met deze opzet de gehele onderzoekszyclus.

Studenten geven in het gesprek met de commissie aan dat de scriptiewerkgroepen weliswaar met vooropgezette thema's werken, maar dat zij binnen deze opzet voldoende vrijheid ervaren om hun eigen onderzoek vorm te geven. Zij zijn zeer tevreden over de begeleiding van de docenten en van de medestudenten in de onderzoeksgroep. De commissie concludeert op basis van het gesprek met studenten, van de scriptiehandleiding en van een steekproef van scripties dat de opzet hiervan goed functioneert. De fasering van de scriptie is duidelijk en de begeleiding stelt studenten in staat om het onderzoek individueel uit te voeren. De commissie vindt dat de opleiding met deze opzet een goede balans heeft gerealiseerd tussen een voorgestructureerde opzet en ruimte voor de ontwikkeling van eigen vaardigheid en interesse van studenten.

Beroepsoriëntatie en buitenlandverblijf

De opleiding heeft een duidelijke wetenschappelijke oriëntatie en benadering. Tegelijkertijd profileert de opleiding zich met het studieobject professionele communicatie. Dit betekent dat in de cursussen veel gebruik gemaakt wordt van teksten, cases en illustraties uit de communicatiepraktijk, bijvoorbeeld in de vakken Tekstanalyse, Gespreksanalyse, Corporate communicatie en de taal van de marketing. In de eerder beschreven Case study werken studenten in opdracht van en in contact met een professionele organisatie aan een praktijkprobleem.

De vrije keuzeruimte biedt studenten de gelegenheid om externe ervaring op te doen tijdens een stage. Studenten kunnen hiervoor terecht bij het stagebureau van de faculteit. Voor de opzet en beoordeling van de stage is een protocol opgesteld. Voorafgaand aan de stage volgen studenten een korte training. Zij sluiten de stage af met een verslag. Uit het gesprek met studenten blijkt dat zij eerder ontmoedigd dan aangemoedigd worden om een stage in hun programma op te nemen. De commissie benadrukt dat in het licht van de harde knip de bacheloropleiding in toenemende mate een eindopleiding kan zijn voor studenten. In dat kader is een stage een belangrijk programmaonderdeel om studenten voor te bereiden op de arbeidsmarkt. De opleiding zou de stage daarom nadrukkelijker kunnen positioneren.

Studenten die een periode in het buitenland willen studeren, kunnen dat in het eerste semester van het derde jaar doen. In dat semester zijn geen verplichte curriculumonderdelen geprogrammeerd. De opleiding beschikt over uitwisselingsovereenkomsten met verschillende universiteiten binnen en buiten Europa. In de kritische reflectie is een overzicht opgenomen van de aantallen studenten die in de afgelopen jaren van deze mogelijkheden gebruik heeft gemaakt. Hieruit blijkt dat gemiddeld 15 studenten per jaar een semester in het buitenland studeren. De commissie concludeert dat studenten in voldoende mate worden gefaciliteerd om een periode internationale studie-ervaring op te doen.

Bacheloropleiding Informatiekunde

De structuur van de bacheloropleiding Informatiekunde is dezelfde als die van de bacheloropleiding CIW: de opleiding bestaat uit een major van 120 EC, een minor van 30 EC en 30 EC vrije keuzeruimte. Een schematisch overzicht van het curriculum is opgenomen in Bijlage 4.

In het eerste jaar doen studenten basiskennis en vaardigheden op over zowel de technologische aspecten van informatiekunde als de taalkundige rol en achtergrond hiervan. Studenten leren programmeren in de programmeertaal Python. Deze is door de opleiding geselecteerd vanwege de geschiktheid voor toepassingen op taal en tekst. De achtergrond in de taalkunde is in het eerste jaar opgenomen in de vakken Tekstmanipulatie, Computercommunicatie en Semantiek. Het jaar wordt afgesloten met een groepsproject Tekstanalyse. Hierin passen studenten zowel hun technische vaardigheden als de kennis over taal toe in het automatisch analyseren van teksten.

In het tweede jaar leren studenten een nieuwe programmeertaal: Prolog. Deze taal sluit aan bij het declaratieve programmeerparadigma waarmee de studenten in dit jaar kennismaken. Zij passen hun vaardigheden toe op databases en gevorderde taal- en webtechnologie. Ook doen studenten kennis en vaardigheden op van statistische onderzoeksmethoden.

Het derde jaar is meer gericht op praktijkgerichte problemen. Met de opgedane kennis en vaardigheden werken studenten aan diverse methoden van zoeken naar informatie en aan evaluatie van zoekprestaties. Daarnaast bestaat het derde jaar uit keuzeruimte en een afsluitende scriptie.

De opleiding Informatiekunde is zeer kleinschalig, waardoor cursussen veelal in kleine groepen plaatsvinden. Voor de theoretische onderdelen hanteert de opleiding hoorcollegevormen, waar in een aantal gevallen ook studenten van andere opleidingen aan deelnemen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het vak Social Media. De programmeervaardigheden en onderzoeksvaardigheden ontwikkelen studenten in (computer)practica.

Studenten kunnen binnen de minorruimte kiezen uit het minoren aanbod van de faculteit, maar de opleiding stimuleert studenten ook om voor relevante minoren van andere faculteiten te kiezen, zoals Kunstmatige Intelligentie en Cognitiewetenschap, Bedrijfskunde en ICT en Recht. De commissie waardeert het ruime aanbod aan keuzevakken waardoor studenten naast de verplichte minoronderdelen voldoende mogelijkheid hebben om een profilering te kiezen die aansluit bij hun interesses. Ook studenten geven aan deze profileringsruimte een pluspunt van de opleiding te vinden.

De commissie heeft de beschrijving van het curriculum in de kritische reflectie bestudeerd en een steekproef genomen van cursussen uit iedere leerlijn en uit ieder studiejaar. Van deze cursussen heeft zij tijdens het bezoek inzage gekregen in al het cursusmateriaal: studiehandleidingen, literatuurlijsten, werkgroepopdrachten, toetsen met beoordelingsleutels en evaluatieresultaten. Daarnaast had zij toegang tot de digitale leeromgeving Nestor, waar zij inzage had in het cursusmateriaal van alle cursussen binnen de opleiding.

Op basis van de bestudeerde informatie concludeert de commissie dat het curriculum Informatiekunde compleet en samenhangend is. Zij vindt dat er sprake is van een logische opbouw, door studenten in het eerste jaar met een programmeertaal te leren werken, in het tweede jaar met een andere programmeertaal en in het derde jaar te laten reflecteren op verschillen. De commissie merkt op dat het evenwicht in het programma tussen taal en

technologie nog explicieter gemaakt kan worden, bijvoorbeeld door het markeren van leerlijnen. De bestudeerde vakinhouden zijn volgens de commissie van hoog niveau en zeer actueel.

In meerdere vakken werken de studenten met problemen vanuit de onderzoekspraktijk van docenten. De ontwikkeling van academische vaardigheden zit aldus impliciet in het programma verweven. Studenten moeten voor een aantal vakken een essay schrijven en krijgen hier uitgebreide feedback op. Dit geldt bijvoorbeeld voor de vakken Digitaal Geluid en Information Retrieval.

De commissie heeft veel waardering voor de wijze waarop studenten gedurende de opleiding betrokken worden bij onderzoek en daarmee op academisch niveau leren werken. Tegelijkertijd constateert zij dat meer algemene wetenschappelijke reflectie op bijvoorbeeld ethische kwesties en brede ontwikkelingen in het werkveld minder plaatsvindt. Een vak als wetenschapsfilosofie heeft geen vaste plaats in het curriculum. De commissie stelt vast dat daardoor de eindkwalificaties 1.2 en 3.1 zwakker vertegenwoordigd zijn in het curriculum. Het begrijpen van de samenhang tussen deelgebieden van het vakgebied en de bijdrage ervan aan de humaniora moeten explicieter in het programma gestimuleerd worden.

Bachelorscriptie

De bachelorscriptie is georganiseerd in een thematische werkgroep. Ieder jaar werken studenten aan een actueel informatiekundig thema dat gerelateerd is aan het lopende onderzoek van de staf. Studenten voeren binnen dit thema een individueel deelonderzoek uit.

De opzet van het scriptietraject verloopt volgens het facultaire scriptieprotocol. Tijdens de eerste helft van het semester vinden wekelijkse bijeenkomsten plaats waarin theoretische of technische achtergronden worden besproken. Ook presenteren studenten hun voortgang aan de docent en aan elkaar. In de tweede helft van het semester werken studenten zelfstandig verder aan hun onderzoek. Zij voeren een literatuurstudie uit, schrijven zelf programmatuur of selecteren bestaande software en voeren experimenten uit. Zij werken hun onderzoek uit in een scriptie met een vraagstelling, theoretisch kader, beschrijving van de methodologie, en evaluatie van de resultaten. Voorafgaand aan de definitieve afronding hiervan leveren studenten een conceptversie van hun scriptie in, waarop zij feedback krijgen van de begeleidende docent.

De commissie concludeert dat het scriptietraject gestructureerd is georganiseerd. Studenten doorlopen een complete onderzoekscyclus. Zij doen dit individueel maar krijgen voldoende begeleiding en feedback van de docent en medestudenten. De commissie waardeert het feit dat scriptiethema's altijd aansluiten bij lopend onderzoek en actuele thema's binnen de informatiekunde.

Beroepsoriëntatie en buitenlandverblijf

De verbinding met de beroepspraktijk wordt in de opleiding Informatiekunde met name gemaakt door de praktijkproblemen waaraan studenten werken in de verschillende vakken. Door in de hoorcolleges en practica in aanraking te komen met actuele informatiekundige vraagstukken krijgen studenten direct een beeld bij de beroepspraktijk. Uit evaluaties, die als bijlage zijn opgenomen in de kritische reflectie, blijkt dat veel studenten tevreden zijn over de aansluiting met actuele ontwikkelingen in de maatschappij. Ook tijdens jaarlijkse beroepsoriëntatiemiddagen komen studenten in aanraking met de beroepspraktijk middels presentaties van alumni over hun huidige beroep.

Om ervaring op te doen bij een professionele organisatie kunnen studenten een deel van de vrije keuzeruimte invullen met een praktijkstage. Hiervoor is een facultair protocol opgesteld. In de kritische reflectie staat vermeld dat het lopen van een stage niet actief wordt gestimuleerd bij bachelorstudenten, in de masteropleiding is een stage een verplicht onderdeel. Tot op heden hebben bachelorstudenten geen gebruik gemaakt van de stagemogelijkheid in de bacheloropleiding. Studenten geven echter aan via de studieadviseur wel bekend te zijn met de stagemogelijkheden.

Voor studenten die interesse hebben in een verblijf aan een buitenlandse universiteit heeft de opleiding contracten met een aantal universiteiten in Europa. In de kritische reflectie is een overzicht van deze overeenkomsten opgenomen. In de praktijk zijn er geen studenten geweest die van deze mogelijkheden gebruik hebben gemaakt. Het blijkt dat de studenten die hier interesse in hebben, kiezen voor een volledige masteropleiding in het buitenland. De commissie constateert dat er voldoende mogelijkheden zijn voor studenten om in het buitenland te studeren, zij moedigt de opleiding aan om deze mogelijkheden onder de aandacht te blijven brengen van studenten.

Masteropleiding CIW

De masteropleiding CIW wordt aangeboden in vier programma's: Communicatiekunde, Communicatie & Educatie, Computercommunicatie en Information Science. Alle programma's beslaan 60 EC, waarvan 20 EC gereserveerd is voor de masterscriptie. De programma's zijn schematisch weergegeven in Bijlage 4.

Het programma *Communicatiekunde* is het meest brede programma. In een breed aanbod van keuzemodules doen studenten verdiepende kennis en inzichten op over vormen, functies en effecten van het gebruik van taal, tekst en beeld in institutionele communicatie. Ook ontwikkelen studenten vaardigheden in het ontwerpen en verbeteren van communicatiemiddelen en het adviseren over de toepassing daarvan. Het curriculum koppelt theorieën en analysemethoden van discourse aan onderzoeksmatige of professionele contexten.

Het vakkenaanbod dekt verschillende communicatievormen, -inhouden en methoden. Studenten kunnen hieruit een eigen pakket samenstellen en daarmee een eigen specialisatie ontwikkelen, bijvoorbeeld in communicatieadvisering, in tekstanalyse of in gezondheidscommunicatie. Het is de bedoeling dat studenten in de scriptie werken aan een onderwerp dat past binnen deze specialisatie.

Alle programmaonderdelen beslaan 10 EC. De cursussen zijn georganiseerd als onderzoekscolleges. Studenten krijgen eerst een inhoudelijke verdieping op het betreffende domein en voeren vervolgens een klein onderzoek uit. Hierdoor ontstaat een cumulatie in academische vaardigheden.

De commissie constateert dat met de vrije opzet van het programma de samenhang van het door een student gekozen pakket niet altijd geborgd is. Studenten en docenten waarderen de mogelijkheid om zelf een specialisatie te kiezen. De commissie realiseert zich dat dit een kracht is van de opleiding. Zij moedigt de opleiding echter aan om maatregelen te nemen om de samenhang van individuele studiepaden te waarborgen en hierin een verbinding te maken met de afstudeerscriptie. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door studenten bij aanvang van de opleiding hun vakkenpakket en afstudeeronderwerp te laten goedkeuren.

Het programma *Communicatie en Educatie* is een specialisatie die gericht is op de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden in educatieve en professionele contexten. Studenten doen verdiepende kennis op van de manier waarop mensen talige communicatievaardigheden ontwikkelen en kunnen na afronding van de opleiding aan het werk in advies- of coachfuncties op het gebied van communicatievaardigheden.

Naast het onderzoekscollege ‘Taalgebruik in maatschappij en onderwijs’ volgen studenten een cursus Schrijfadvisering en bereiden zij een colloquium voor. Hierin presenteren zij mondeling en schriftelijk een overzicht van de theorievorming en onderzoek naar een onderwerp binnen de thematiek van Communicatie en Educatie. Studenten kiezen tevens nog een extra onderzoekscollege en lopen stage. In plaats van een stage kunnen zij ook kiezen voor het volgen een college over Schrijfvaardigheden voor school en werk.

In het programma *Computercommunicatie* wordt de verbinding gelegd tussen communicatiekunde en communicatietechnologie. Het behandelt zowel de interactie tussen mens en computer als de communicatie tussen mensen via de computer. Studenten leren om deze communicatie te evalueren en te verbeteren. Met kennis van technologie en van communicatie worden studenten in staat gesteld om interactieproblemen te identificeren, analyseren en oplossingen te ontwikkelen.

Studenten kiezen voor een onderzoekscollege op het gebied van computercommunicatie of communicatie via de computer. Daarnaast wordt aanbevolen om een stage te volgen. Studenten kunnen er ook voor kiezen om het tweede onderzoekscollege te volgen. De overige ruimte vullen studenten in met twee cursussen uit het programma Communicatiekunde.

Het Engelstalige programma *Information Science* was voorheen een afzonderlijke masteropleiding die een verdieping biedt op de bacheloropleiding Informatiekunde. Studenten verdiepen zich in de mogelijkheden om taalgebruik in tekstcorpora en communicatie via digitale media te analyseren met taal- en webtechnologie.

Studenten kiezen twee vakken van ieder 10 EC uit een aanbod van vier vakken (studenten die in februari instromen hebben een beperkter aanbod). Daarnaast volgen ze een Research seminar met stafleden en promovendi, waarin onderzoeksprojecten aan de orde komen. Studenten kunnen tijdens het Research seminar al een start maken met de keuze en voorbereiding van hun eigen onderzoek dat zij uitvoeren in de scriptiefase. In het tweede semester lopen studenten stage en schrijven zij hun scriptie.

De commissie concludeert dat de drie specialistische programma’s ieder een coherent geheel vormen. Studenten specialiseren zich in deze programma’s in een domein en worden daarmee in staat gesteld de eindkwalificaties op masterniveau te realiseren.

De commissie heeft van ieder programma twee cursussen bestudeerd. Zij is van oordeel dat deze grondig zijn uitgewerkt in de opzet en opdrachten waaraan studenten werken. Er wordt gewerkt met actuele literatuur. Het niveau van de cursussen is volgens de commissie uitdagend. Uit studentevaluaties en uit de gesprekken met studenten en alumni blijkt dat studenten tevreden zijn over de begeleiding bij de verschillende programmaonderdelen. De mogelijkheid binnen elk van de programma’s om stage te lopen, stelt studenten in de gelegenheid om hun kennis en vaardigheden in de beroepspraktijk verder te ontwikkelen en zich daarmee goed voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Scriptietraject

In het scriptietraject werken studenten individueel aan een onderzoek binnen de door hen gekozen specialisatie. Zij worden hierbij begeleid door een docent. De begeleider wordt toegewezen op basis van het door de student gekozen scriptieonderwerp. Hiervoor is een afstudeercoördinator verantwoordelijk. Voor de opzet van het scriptietraject is een protocol beschikbaar. Hierin zijn de leerdoelen, de planning, de begeleiding en de beoordelingscriteria vastgelegd. Studenten werken hun onderzoek uit in een scriptie waarin zij de keuzes voor bepaalde theorieën en methoden dienen toe te lichten.

Uit gesprekken met de studenten blijkt dat zij zeer tevreden zijn over de opzet van de scriptie. Zij ervaren veel vrijheid in de keuze voor een onderwerp en worden goed begeleid. Deze begeleiding wordt goed afgestemd op de behoefte van studenten om meer of minder zelfstandig te werk te gaan.

Masteropleiding Mediastudies

De opleiding Mediastudies kent twee programma's: het Nederlandstalige programma Journalistiek en het Engelstalige programma *Journalism*. Beide programma's beslaan 90 EC. Een overzicht van de studieprogramma's is opgenomen in Bijlage 4. De programma's bestaan beide uit een theoretische leerlijn en een praktijkgerichte leerlijn.

In de theoretische leerlijn maken studenten kennis met theorieën, thema's en de geschiedenis van de journalistiek (15 EC). Aanvullend kiezen studenten voor een theoretische specialisatie (5 EC) en volgen zij een onderzoekscollege (10 EC). Deze onderzoekscolleges worden in verschillende actuele thema's aangeboden waaruit de student kan kiezen. Studenten werken in individueel aan een onderzoek rond een gezamenlijk thema op het gebied van de journalistieke cultuur. Zij werken dit onderzoek uit in een onderzoekspaper. Ter voorbereiding op de masterscriptie schrijven studenten een scriptie onderzoeks- en schrijfplan (5 EC).

De commissie heeft tijdens het bezoek van een selectie van theorievakken de cursusmaterialen bestudeerd: studiehandleiding, literatuur, opdrachten, toetsen en evaluaties. Volgens de commissie zijn de cursussen grondig uitgewerkt en bieden ze een theoretisch kader op hoog niveau. Studenten worden gevoed met sleutel literatuur en reflecteren hiermee op actuele praktijksituaties. De tussentijdse opdrachten bouwen op in complexiteit naar een niveau dat past bij een academische masteropleiding.

In de praktijkgerichte leerlijn ontwikkelen studenten algemene journalistieke vaardigheden (5 EC). Daarna kiezen studenten in het programma Journalistiek voor een specialisatie: dagbladjournalistiek of radio- en televisiejournalistiek. Hierin volgen zij verdere werkcolleges en masterclasses. Studenten *Journalism* volgen een multimediaal praktijkprogramma en maken dus geen keuze voor een specialisatie. De praktijkgerichte leerlijn sluit in het tweede semester af met een collectief project waarin studenten een multimediale nieuwssite beheren.

De commissie heeft tijdens het bezoek vernomen dat het programma Journalistiek de scheiding tussen praktijkvorming in dagbladjournalistiek en in radio- en televisiejournalistiek gaat verkleinen, in navolging van het programma *Journalism*. Zij juicht deze ontwikkeling toe. De huidige journalistieke praktijk is volgens de commissie gebaat bij multimediaal opgeleide journalisten.

Voor de praktijkgerichte programmaonderdelen beschikt de opleiding over een redactieruimte en studiofaciliteiten voorzien van multimedievoorzieningen. De commissie heeft tijdens het

bezoek een rondleiding gehad langs deze voorzieningen. Zij concludeert dat er voor studenten een inspirerende omgeving is gecreëerd voor het ontwikkelen van journalistieke praktijkvaardigheden.

Uit gesprekken met studenten en alumni en uit resultaten van evaluaties concludeert de commissie dat studenten zeer tevreden zijn over de opleiding. Zowel de theoretische vakken als de praktijkvakken ervaren zij als uitdagend. Alleen op het gebied van internetjournalistiek geven studenten aan dat zij behoefte hebben aan actueler en uitdagender werkwijzen.

De balans tussen theorie en praktijk is in het programma 50/50 verdeeld. In de praktijk blijken studenten echter intensiever met de praktijkvakken bezig te zijn. Dit wijten zij deels aan het feit dat zij dit leuker vinden. De commissie herkent dit spanningsveld dat binnen journalistieke masteropleidingen bestaat tussen de behoefte aan praktijkervaring van studenten en de noodzaak om in een academische context een theoretisch kader te scheppen. De opleiding slaagt er volgens de commissie met de huidige opzet van het programma voldoende in om een goede balans te bewaren tussen de academische vorming en de professionele drive van studenten.

De commissie moedigt de opleiding aan om deze balans en ook de samenhang tussen theorie en praktijk constant te bewaken. Studenten ervaren de twee aspecten met name in het eerste studiejaar vooral nog als gescheiden trajecten. De commissie ziet mogelijkheden om de samenhang tussen beide leerlijnen verder te versterken. Bijvoorbeeld door in de praktijkvakken gebruik te maken van de bij de opleiding Communicatiekunde aanwezige kennis. Het gericht (en dus selectief) openstellen van het vakkenaanbod rond de studie van vormen en effecten van taal kan een verdere academische verdieping bieden van de journalistiekopleiding.

Afstudeertraject

Het laatste semester staat in het teken van het afstuderen: de theoretische leerlijn mondt hier uit in een scriptie, de praktijkgerichte leerlijn in een masterstage. Studenten *Journalism* kunnen er voor kiezen om in plaats van een stage een extra onderzoekscollege te volgen.

De masterscriptie schrijven studenten individueel. Voor de werkwijze hiervan is een scriptieprotocol opgesteld. De begeleiding vindt plaats in scriptieklassen die plaatsvinden tijdens het tweede semester, wanneer studenten ook een onderzoekscollege volgen. In de scriptieklassen kiezen studenten een eigen onderwerp en werken zij dit uit in een onderzoeksplan. Dit presenteren ze mondeling en schriftelijk aan de scriptiebegeleider. Zowel de begeleider als de tweede beoordelaar moet het onderzoeksplan goedkeuren. In het tweede jaar gaan studenten individueel verder met de uitvoering van hun onderzoek. Zij krijgen hier tot 25 uur begeleiding bij.

Na afronding van de scriptie kunnen studenten starten met hun masterstage (Journalistiek: 15 EC, *Journalism*: 10 EC). De opleiding beschikt hiervoor over een netwerk in het werkveld. Studenten kunnen via de stagecoördinator hun voorkeur voor een stageplaats kenbaar maken. De opleiding maakt vervolgens een matching tussen de beschikbare stageplaatsen en de voorkeuren van studenten. Zij solliciteren vervolgens bij de toegewezen plaatsen. Tijdens de stage werken studenten mee op een redactie. Zij worden daarbij begeleid door de praktijkbegeleider en een docentbegeleider vanuit de opleiding. Studenten sluiten de stage af met een stageverslag en een essay. In dit essay koppelen zij een onderwerp uit de theoretische leerlijn aan hun ervaringen in de praktijk.

De commissie heeft tijdens het bezoek zowel stageverslagen als essays ingezien. Hieruit blijkt dat studenten op een professioneel masterniveau functioneren in hun stages. Zij is van mening dat de opleiding er door middel van het essay goed in slaagt om een mooie verbinding te maken tussen de praktijk en de theorie van de opleiding. De essays zijn een geschikte vorm om de duidelijk beroepsgeoriënteerde stage toch te laten aansluiten op de academische kennis die in de opleiding werd verworven en daarmee de brug tussen theorie en praktijk te slaan.

Wetenschappelijke vorming

Een belangrijk aspect binnen het onderwijsbeleid van de faculteit der Letteren is de onderzoeksgerichtheid. Daarbij staat de letterenbenadering van communicatie centraal. Studenten leren communicatie te analyseren in structuren, processen en effecten van taal, beeld en tekst. De commissie ziet dit uitgangspunt duidelijk in de opleidingen terug. In alle opleidingen volgen studenten onderwijs in het opzetten en uitvoeren van een onderzoek. Dit mondt bij iedere opleiding uit in het onder begeleiding uitvoeren van een individueel onderzoek.

In zowel de inleidende vakken als in specialiserende programmaonderdelen van de opleidingen komen voorbeelden van het onderzoek van de eigen staf aan bod. In de bacheloropleidingen sluiten de scripties aan bij onderzoeksthema's van de stafleden. Hierdoor krijgen studenten naast hun eigen onderzoekservaring ook inzicht in het lopende onderzoek in het betreffende domein.

In de masteropleiding CIW zijn veel van de cursussen georganiseerd in de vorm van een onderzoekscollege. De opzet hiervan is dat studenten in het betreffende onderzoeksthema een inhoudelijke inleiding krijgen. Hierin komen de belangrijkste theorieën over het thema aan bod en presenteren stafleden hun eigen onderzoeken op dit deelgebied. Vervolgens gaan studenten zelf aan de slag met het doorlopen van een onderzoekscyclus die uitmondt in een essay of andersoortig schriftelijk werkstuk. Ook in de masteropleiding Mediastudies volgen studenten een dergelijk onderzoekscollege. De commissie is onder de indruk van de wijze waarop in deze opzet studenten kennismaken met en deelnemen aan gespecialiseerde onderzoeksthema's. Deze werkwijze bereidt hen volgens de commissie goed voor op het uitvoeren van hun afstudeeronderzoek.

Toelating studeerbaarheid en begeleiding

Voor de bacheloropleiding CIW gelden de reguliere ingangseisen voor universitaire bacheloropleidingen. Voor de bacheloropleiding Informatiekunde geldt aanvullend een Wiskunde A of Wiskunde B eis.

Studenten met een bachelordiploma CIW of Informatiekunde zijn toelaatbaar tot de masteropleiding CIW. Voor het programma Information Science gelden voor bepaalde onderdelen aanvullende toelatingseisen met betrekking tot programmeervaardigheden, kennis van webtechnologie en statistiek. Studenten met verwante opleidingen kunnen na een schakelprogramma van maximaal 60 EC instromen in de opleiding.

Voor de masteropleiding Mediastudies geldt een selectieprocedure. In het programma Journalistiek worden maximaal 45 studenten per jaar aangenomen, in het programma Journalism maximaal 15. Studenten dienen over een WO bachelordiploma te beschikken en minimaal 30 EC uit een journalistieke minor van de RUG of een andere universiteit te hebben gevolgd. Op basis van motivatiebrieven, CV's en een selectietoets maakt de toelatingscommissie de selectie van studenten.

Uit de rendementscijfers die zijn weergegeven in de kritische reflectie (en in Bijlage 5 van dit rapport) blijkt dat slechts een klein deel van de studenten de opleidingen nominaal doorlopen. De commissie heeft met studenten en docenten van de verschillende opleidingen hierover gesproken.

Bij de bacheloropleiding CIW blijken studenten geen voltijdse studieweek te realiseren. In het gesprek met de commissie geven de meesten van hen aan nog voldoende tijd over te houden voor een tweede studie of extra-curriculaire activiteiten. Dit maakt dat zij vervolgens wel langer over hun studie doen. Studenten zijn wel tevreden over de hoeveelheid contacturen en uitdaging in het programma. Zij ervaren geen specifieke struikelblokken. Sommige studenten ervaren statistiek als een lastig vak en zouden daar extra begeleiding bij willen hebben.

Studenten van de opleiding Informatiekunde besteden veelal de voorgeschreven tijd aan hun studie. Het programma is intensief maar volgens studenten goed studeerbaar. Dit blijkt ook uit evaluaties van vakken en de opleiding als geheel.

In de masteropleiding CIW geven studenten aan dagelijks met de studie bezig te moeten zijn om niet achter te lopen. Zij besteden gemiddeld een fulltime week aan hun studie. Het programma wordt als intensiever ervaren dan de bacheloropleiding, maar er worden geen struikelblokken genoemd. Studievertraging ontstaat voornamelijk door het bewust verlengen van de studie voor een extra stage of studie.

Ook studenten van de masteropleiding Mediastudies ervaren het programma als intensief. Met name aan de praktijkonderdelen besteden zij veel tijd. Het afronden van de studie in de voorgeschreven anderhalf jaar is volgens studenten en alumni nauwelijks haalbaar. Dit wijten zij vooral aan de korte tijd die er voor de scriptie gereserveerd is. Het is lastig om het onderzoek volledig af te ronden binnen drie maanden. De opleiding springt hier op in door studenten al in het tweede semester te laten starten met de voorbereiding van de scriptie en een onderzoeksplan te laten maken. Ook moeten studenten hun scriptie afronden voordat zij aan de stage beginnen.

De commissie constateert dat bij alle opleidingen het studierendement een punt van aandacht blijft. De opleidingen verschillen in de achterliggende oorzaken van de lage rendementen. De commissie concludeert uit de gesprekken dat het management, de Opleidingscommissies en docenten zich hier bewust van zijn en de studeerbaarheid nauwlettend volgen en waar mogelijk hier op interveniëren. Het activerende onderwijs, de introductie van het BSA, de verkleining van 10 EC vakken in de bacheloropleiding en de aanpassing van het scriptietraject in de master Mediastudies zijn voorbeelden van instrumenten die het rendement dienen te verhogen.

Ook is er voldoende begeleiding voor studenten. In de bacheloropleiding CIW wordt gewerkt met een mentoraat. Alle eerstejaars studenten volgen mentorcolleges. De docentmentor voert na ieder tentamenblok indien nodig ook individuele gesprekken met studenten. Studenten geven aan dat zij de mentorcolleges niet altijd zinvol vinden. Bij studieproblemen weten zij de studieadviseur goed te vinden. De studieadviseurs voeren voor de opleidingen CIW en Informatiekunde studievoortgangsgesprekken en begeleiden studenten bij hun keuzes voor minoren en masters, stages, en bij eventuele studievertraging. Bij de masteropleiding Mediastudies zijn de studieadviseurs medeverantwoordelijk voor de selectieprocedure. Tijdens de opleiding zijn zij beschikbaar voor studenten bij eventuele studieproblemen.

De commissie concludeert dat er voldoende begeleiding is voor studenten van de verschillende opleidingen. Het mentoraat in de bacheloropleiding lijkt intensiever georganiseerd dan nodig. De commissie geeft de opleiding in overweging mee om deze begeleidingsvorm te extensiveren.

Staf

De commissie heeft geconcludeerd dat de staf van de opleidingen van hoge kwaliteit is. Het onderwijs wordt voor het grootste deel verzorgd door gepromoveerde stafleden. Waar dit niet zo is wordt er door een gepromoveerde medewerker gesuperviseerd. Alle docent-onderzoekers zijn lid van een onderzoeksschool. Docentkwaliteit wordt door de faculteit gestimuleerd. Het streefcijfer van 80 procent voor het aantal docenten met een BKO certificaat wordt door de commissie gewaardeerd. Uit de gegevens in de kritische reflectie maakt zij op dat het merendeel van de docenten de BKO bezitten of in de beoordelingsprocedure zitten.

Het masterprogramma Mediastudies wordt deels verzorgd door docenten die naast hun onderwijswerkzaamheden actief zijn in de beroepspraktijk. Hiermee realiseert de opleiding een sterke verbinding met deze beroepspraktijk. Studenten zijn zeer te spreken over de wijze waarop deze docenten hen de praktijk van het journalistieke vak bijbrengen.

In de kritische reflectie lijken de staf-studentratio voor de opleidingen CIW en Informatiekunde ongunstig, maar deze cijfers zijn volgens docenten niet reëel. Er staan meer studenten ingeschreven dan dat er daadwerkelijk onderwijsvragers zijn, waardoor dit cijfer op negatieve wijze vertekend is. Tegelijkertijd is er bij de opleidingen nog wel sprake van een hoge werkdruk. Bij de opleiding Informatiekunde worden bij een aantal practica studentassistenten ingezet als aanvulling op de docent. De commissie is positief over deze inzet, waardoor studenten nog meer begeleiding krijgen bij deze onderwijsvormen.

De afgelopen periode heeft de faculteit geïnvesteerd in extra stafleden voor de opleidingen CIW. Het Faculteitsbestuur heeft een extra hoogleraar en drie nieuwe universitair docenten aangesteld. Een vierde docentpositie is nog vacant. De zittende stafleden uiten zich positief over deze structurele uitbreiding. De commissie juicht deze investering ook toe. Over de staf-studentratio van de opleiding Mediastudies is de commissie tevreden.

Uit de gesprekken met studenten en alumni van de opleidingen maakt de commissie op dat studenten over het algemeen tevreden zijn over de docenten, en hen inspirerend vinden. De docenten zijn voldoende toegankelijk voor studenten. Dit geldt in het bijzonder voor de kleinschalige opleidingen Informatiekunde en Mediastudies, waarbij er volgens studenten zeer korte lijnen met de docenten zijn. De commissie vraagt op basis van haar gesprek met studenten wel aandacht voor de taalvaardigheid Engels van docenten, volgens studenten is deze niet altijd op een voldoende niveau.

Kwaliteitszorg

Het systeem voor kwaliteitszorg van de opleidingen is vastgelegd in de facultaire nota *Integrale Kwaliteitszorg en Kwaliteitsborging Faculteit der Letteren*. Voor CIW en Informatiekunde is er een gezamenlijke Opleidingscommissie. Mediastudies heeft een aparte Opleidingscommissie.

Het curriculum als geheel wordt geëvalueerd door de Opleidingscommissies. De vakken worden ook afzonderlijk geëvalueerd via een online evaluatiesysteem. De respons hierop is slechts beperkt, hiervoor is door de faculteit een verbetertraject gestart. Wanneer de evaluaties daar aanleiding toe geven bespreekt de Opleidingscommissie deze met de betreffende docent.

Er wordt door de Opleidingscommissie naast reactief ook proactief opgetreden wanneer er problemen in het onderwijsprogramma worden geconstateerd. Zo is er bijvoorbeeld een notitie opgesteld voor het Afdelingsbestuur, over de verbetering van een programmaonderdeel van de bacheloropleiding CIW. Er wordt één tot tweemaal per jaar een onderwijsoverleg (OWO) georganiseerd waarbij Opleidingscommissie en studieadviseurs het onderwijsprogramma bespreken.

Uit de gesprekken met en de verslagen van het bestuur van de opleidingen, de stafvergaderingen en de Opleidingscommissies heeft de commissie opgemaakt dat in de diverse gremia voldoende aandacht is voor het verbeteren van de kwaliteit van de opleidingen.

Overwegingen

De commissie concludeert dat het programma van de bacheloropleiding CIW een breed en compleet perspectief op het vakgebied geeft. Het curriculum vertoont voldoende samenhang. De vaste curriculumonderdelen bieden volgens de commissie voldoende waarborgen voor het realiseren van de eindkwalificaties van de opleiding. De cursussen hebben duidelijke leerdoelen waarin een goede balans is tussen kennis en toepassing. Voor de cursussen zijn duidelijke studiehandleidingen beschikbaar en de commissie heeft vastgesteld dat er in het onderwijs gebruik wordt gemaakt van degelijke vakliteratuur.

Academische vorming is in de volle breedte onderdeel van het programma, waarbij aandacht is voor onderzoeksvaardigheden en algemene academische vorming. De commissie is positief over de thematisch georganiseerde en begeleide opzet van de eindwerkstukken. Studenten ontwikkelen professionele vaardigheden, onder meer in de Case study. De commissie is positief over dit praktijkgeoriënteerde programmaonderdeel.

De bacheloropleiding Informatiekunde is een sterk praktijkgericht programma gebaseerd op onderzoek waarin studenten volgens de commissie een goede kennisbasis en vaardigheden opdoen in taal- en webtechnologie. De gebruikte stof is van hoog niveau en sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen van het vakgebied.

De kleinschalige opleiding slaagt er in studenten een samenhangend en uitdagend programma aan te bieden. De commissie beveelt aan om de algemene academische vorming van studenten meer te expliciteren in bijvoorbeeld een module wetenschapsfilosofie. Dit biedt de mogelijkheid om studenten van een afstand te laten reflecteren op de ontwikkeling van het vakgebied en de relatie hiervan met andere wetenschapsgebieden en de maatschappij.

De commissie concludeert dat er in het programma een goede balans is tussen verplichte onderdelen en keuzeruimte. Studenten krijgen hiermee de mogelijkheid om hun studie deels in te richten vanuit hun eigen interesses.

De opzet van de bachelorscripties in beide opleidingen is thematisch. De commissie concludeert dat deze opzet voor een goede aansluiting bij het onderzoek van de stafleden zorgt. Tegelijkertijd hebben studenten voldoende vrijheid om hun eigen onderzoek vorm te geven.

De masteropleiding CIW biedt, zo constateert de commissie, vier kwalitatief goede programma's. Het programma Communicatiekunde geeft studenten de mogelijkheid om uit een breed aanbod een eigen pakket samen te stellen. De commissie herkent hierin enerzijds de kracht van het programma: studenten kunnen op deze manier een eigen profilering

aanbrengen. Anderzijds vindt de commissie het noodzakelijk dat de samenhang van de gekozen pakketten geborgd wordt. De programma's Communicatie en Educatie, Computercommunicatie en *Information Science* zijn volgens de commissie ieder een samenhangend en compleet geheel.

De vakken van alle programma's in de opleiding zijn volgens de commissie van masterniveau. Studenten werken met goede vakliteratuur en doen ruime ervaring op met wetenschappelijk onderzoek. Ook kunnen zij zich in een praktijkstage voorbereiden op de beroepspraktijk. Hiermee worden studenten in staat gesteld om de eindkwalificaties te realiseren.

De twee programma's van de masteropleiding Mediastudies bieden studenten zowel een degelijke theoretische basis in de journalistieke theorie als praktijkvaardigheden om te kunnen functioneren als journalist in de beroepspraktijk. De programma's zijn intensief. De theorievakken zijn volgens de commissie van hoog niveau. De praktijkdocenten en multimediale voorzieningen inspireren studenten om zich volledig in te zetten voor hun studie. De opleiding slaagt er volgens de commissie goed in om een passende balans tussen academische en professionele vorming te realiseren. Dit blijft echter voortdurend een punt van aandacht. De commissie constateert dat er ruimte is om de samenhang tussen de theoretische en praktijkgerichte programmaonderdelen te versterken.

De in het faculteitsbeleid geformuleerde didactische uitgangspunten worden weliswaar als zodanig niet breed herkend door docenten, maar de commissie stelt wel vast dat het studentgeoriënteerde onderwijs in de praktijk leidt tot activerende cursussen. Voor alle opleidingen geldt dat studenten volgens de commissie in voldoende mate begeleid worden. Bij studieproblemen kunnen studenten terecht bij de studieadviseur. Het mentoraat in de bacheloropleiding CIW biedt volgens de commissie meer dan voldoende aandacht voor de studievoortgang. Desondanks geldt voor alle opleidingen dat de studierendementen een punt van aandacht zijn.

De commissie constateert dat de opleidingen verzorgd worden door gedreven en bekwame docenten. Studenten zijn zeer tevreden over het gegeven onderwijs en de docenten. De commissie waardeert de gedane investeringen in een uitbreiding van de staf voor de CIW opleidingen. Het bestuur, de staf en de Opleidingscommissies van de opleidingen sturen volgens de commissie op proactieve en constructieve wijze de kwaliteit van het onderwijs aan.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Bacheloropleiding Informatiekunde: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Mediastudies: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsing

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek het toetsbeleid, de procedures rondom toetsing en de toegepaste toetsvormen bestudeerd. Zij heeft hiertoe verschillende toetsmaterialen uit alle opleidingen ingezien, waaronder gemaakte toetsen, antwoordsleutels, beoordelingsformulieren en proeftentamens.

Onder verantwoordelijkheid van het Afdelingsbestuur is voor iedere opleiding een toetsplan opgesteld. Hierin is per vak weergegeven hoe het vak wordt getoetst en aan welke eindkwalificaties het vak een bijdrage levert. In de studiehandleiding per vak is tevens weergegeven hoe het eindcijfer van een vak tot stand komt.

Bacheloropleiding CIW

De opleiding hanteert diverse toetsvormen, die aansluiten bij de leerdoelen van het betreffende programmaonderdeel. Het toetsen van kennis en inzicht gebeurt veelal met schriftelijke tentamens. Toepassen, oordeelsvermogen, communicatie en leervaardigheden worden vooral getoetst met werkstukken en presentaties. In de propedeuse kennen de meeste vakken een schriftelijk tentamen aan het einde van de collegereeks. Doordat studenten voor de werkcolleges iedere week opdrachten moeten maken, vindt continue toetsing plaats. In het tweede en derde jaar vindt toetsing steeds meer plaats door middel van opgebouwde dossiers of werkstukken. Wanneer een vak 10 EC beslaat, heeft het vak tevens een tussentoets.

De toetsen die de commissie tijdens het bezoek heeft ingezien, beoordeelt zij als adequaat. De opdrachten en toetsing sluiten goed aan bij de vakinhoud en het niveau hiervan. De commissie heeft in de werkgroepopdrachten en tentamens een gestructureerde opbouw in moeilijkheidsgraad waargenomen.

De bachelorscriptie schrijven studenten individueel, onder begeleiding in een thematisch georganiseerde werkgroep. De werkwijze is beschreven in een scriptieprotocol. In de eerste helft van het semester schrijven studenten een onderzoeksopzet. De begeleidende docent voorziet deze opzet van commentaar. In de tweede helft van het semester voeren studenten het onderzoek uit. Het eerste verslag hiervan wordt door de docent van feedback voorzien, waarna studenten een definitieve scriptie schrijven. Deze scriptie wordt door de begeleidende docent beoordeeld door middel van een beoordelingsformulier met de volgende onderdelen:

- Gebruik van theorie
- Methodologie
- Weergave analyseresultaten
- Conclusies
- Verslaglegging

De commissie heeft het beoordelingsformulier voor de bachelorscripties bestudeerd en is van oordeel dat het een goed beoordelingsinstrument is. De criteria en de minimale eisen zijn

helder uitgewerkt in het formulier. De commissie beveelt aan om de bachelorscripties door een tweede lezer mede te laten beoordelen. De bachelorscriptie is immers het eindwerk op basis waarvan het bachelordiploma wordt uitgereikt. Een tweede beoordelaar waarborgt dat in het eindstadium van de opleiding een zo objectief mogelijke beoordeling van dit eindniveau plaatsvindt.

Bacheloropleiding Informatiekunde

De commissie heeft het toetsplan van de opleiding bestudeerd en constateert dat er diverse toetsvormen worden gehanteerd. Veel vakken worden getoetst met meerdere toetsvormen, bijvoorbeeld opdrachten en een schriftelijk tentamen of een essay en een elektronische toets. De toetsvorm is afgestemd op de cursusdoelen. In het eerste jaar van de opleiding komen met name kennis en inzicht in informatietechnologieën aan bod, dit wordt getoetst met tentamens en opdrachten. In het tweede en derde jaar passen studenten deze kennis en inzichten toe in complexere vraagstukken en doen zij diepgaander kennis op van onderzoeksmethoden en technieken. In deze jaren wordt met name door middel van opdrachten en werkstukken getoetst.

De bachelorscriptie is georganiseerd in een onderzoekswerkgroep waarin de begeleidende docent ieder jaar een thema vaststelt dat aansluit bij het lopend onderzoek van de staf. De werkwijze is vastgelegd in het scriptieprotocol. Studenten voeren binnen dit thema individueel een deelonderzoek uit waarover zij verslag doen in een scriptie. Zij ontvangen op een conceptversie feedback van de docent en stellen daarna een definitief verslag op. Dit wordt door de begeleidende docent beoordeeld op inhoud, uiterlijk en proces aan de hand van vooraf geformuleerde criteria. De commissie is positief over het scriptieprotocol. Zij beveelt aanvullend aan om scripties altijd van een onafhankelijke tweede beoordeling te voorzien.

Masteropleiding CIW

Uit het toetsplan van de masteropleiding CIW blijkt dat de meeste cursussen worden getoetst door middel van een werkstuk. Bij een aantal vakken wordt tevens een schriftelijk tentamen afgenomen of maakt een presentatie onderdeel uit van de toetsing. De werkstukken zijn meestal onderzoeksverslagen. Veel van de cursussen binnen de opleiding zijn onderzoekscolleges waarin studenten onder begeleiding onderzoek doen naar het onderwerp van studie. In het werkstuk dienen studenten zowel hun theoretische kennisvergaring als hun onderzoeksvaardigheden aan te tonen.

De commissie heeft tijdens het bezoek de opdrachtbeschrijving van dit werkstuk en enkele gemaakte werkstukken van een aantal vakken bestudeerd. Zij is van mening dat de opdrachten duidelijk zijn uitgewerkt en uitdagend zijn voor studenten. In de werkstukken demonstreren de studenten dat zij op masterniveau leren onderzoek doen naar communicatiewetenschappelijke thema's.

Studenten kunnen ervoor kiezen om tijdens de masteropleiding praktijkervaring op te doen door middel van een stage. Zij dienen tijdens deze stage onderzoekswerkzaamheden te verrichten. De beoordeling van deze vaardigheden gebeurt door middel van een stageverslag. Hiervoor is een protocol beschikbaar waarin de opzet en beoordelingscriteria van het stageverslag zijn opgenomen. De begeleidende docent kent op basis van het stageverslag een cijfer toe.

Ook voor de masterscriptie is een protocol opgesteld waarin de opzet en beoordeling is vastgelegd. Studenten voeren zelfstandig een onderzoek uit en doen hier verslag van in een

scriptie. De scriptiebegeleider en tweede beoordelaar geven hier ieder een beoordeling van door middel van een standaard beoordelingsformulier. Beoordelaars letten daarbij op:

- Kwaliteit van de vraagstelling en onderzoeksmethoden
- Originaliteit van de wetenschappelijke bijdrage
- Argumentatie
- Verslaglegging

De commissie heeft het beoordelingsformulier bestudeerd en is van oordeel dat dit een goed beoordelingsinstrument is. De criteria en de minimale eisen zijn helder uitgewerkt in het formulier.

Masteropleiding Mediastudies

In het toetsplan van de masteropleiding Mediastudies is voor beide programma's vastgelegd welke eindkwalificaties worden getoetst in de verschillende programmaonderdelen. De programma's bestaan uit een theoretische leerlijn en een praktische leerlijn. De theoretische leerlijn wordt getoetst door middel van tentamens, presentaties en werkstukken. Binnen de praktische leerlijn maken studenten praktijkopdrachten en journalistieke producties.

De commissie heeft van enkele cursussen de opdrachten en eindtoetsen bestudeerd. Zij is van mening dat deze opdrachten van een uitdagend niveau zijn. De opdrachten en toetsen stimuleren studenten om continu actief met de stof bezig te zijn. In de opdrachten is een duidelijke opbouw in complexiteit waar te nemen.

Studenten schrijven een individuele masterscriptie. De opzet daarvan is vastgelegd in het scriptieprotocol. De beoordeling van de scriptie vindt plaats op twee momenten. Studenten schrijven eerst een uitgebreid onderzoeksplan, waarin zij het onderwerp uitwerken in een vraagstelling, theoretisch kader en een beschrijving van de methodologie. Zowel de scriptiebegeleider als de tweede beoordelaar dient dit onderzoeksplan goed te keuren. Vervolgens voert de student het onderzoek uit en schrijft hierover een scriptie. Deze wordt beoordeeld op basis van een scriptiebeoordelingsformulier. De beoordelingscriteria zijn vastgelegd in het scriptieprotocol. Onderwerp van beoordeling zijn:

- Vermogen tot het zelfstandig opzetten van een wetenschappelijk onderzoek
- Bronnen en literatuur
- Analytisch en kritisch vermogen
- Theoretisch en methodologisch inzicht
- Consistentie
- Verwerking van literatuur en bronnen
- Taal en vormgeving
- Zelfwerkzaamheid

De beoordeling van de praktijkstage bestaat uit een aantal onderdelen. Bij aanvang van de stage dient de student een stageplan op te stellen dat wordt goedgekeurd door de opleiding. De student legt de werkzaamheden en persoonlijke ontwikkeling vast in een stageverslag. Ook schrijft de student een essay waarin de praktijkervaring gekoppeld wordt aan de geleerde theorie. De stageverlener beoordeelt het functioneren van de student door middel van een beoordelingsformulier. De begeleidende docent stelt het eindcijfer vast op basis van deze beoordeling, het stageverslag en het essay.

De commissie heeft een aantal stageverslagen en essays ingezien. Zij is positief over deze aanpak. Door de combinatie van een stageverslag en een essay verbindt de stage de ontwikkeling van praktijkvaardigheden van studenten aan de theoretische kaders die zij hebben gekregen in het cursorisch onderwijs.

Toetsstelsel en examencommissie

Richtlijnen op het gebied van toetsing zijn facultair vastgelegd in het toetsprotocol. Hierin is onder meer beschreven dat docenten een toets voor afname dienen voor te leggen aan een collega. Bij het opstellen van meerkeuzetoetsen kunnen docenten ondersteuning krijgen van de dienst *Educational Support and Innovation*. Ook schrijft het protocol voor dat de beoordelings- en toetsingscriteria van een toets vooraf gepubliceerd moeten worden. Studenten hebben na de openbaarmaking van de uitslagen minimaal zes weken inzagerecht in hun gemaakte toets.

De werkwijze van de examencommissie is vastgelegd in de facultaire beleidsnotitie 'Examencommissies Nieuwe Stijl'. Hierin is vastgelegd dat de examencommissie toeziet op de naleving van het toetsprotocol. Op basis van de toetsplannen bepaalt de examencommissie of, met het oog op de eindkwalificaties, de toetsing per opleiding adequaat, betrouwbaar en valide is georganiseerd. De examencommissies adviseren over de toetsplannen en stellen deze uiteindelijk vast. Voor de uitvoering van deze rol en taken hebben de leden van de examencommissie van het faculteitsbestuur extra uren toegewezen gekregen. De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van het opstellen van het toetsprotocol, het vaststellen van het toetsplan en het door docenten uitwerken van de leerdoelen, toetsen en beoordelingscriteria. De examencommissie zal de komende periode de weergave hiervan in studiehandleidingen en toetsen beoordelen.

Het toetsprotocol levert een duidelijke lastenverzwaring op voor docenten. In de gesprekken met docenten en met de examencommissie heeft de commissie over deze extra werkdruk gesproken. De gesprekspartners geven aan dat deze protocollering van de toetsing een cultuuromslag betekent. De werkwijze zorgt er voor dat in het ontwerp van vakken en toetsing meer geëxpliciteerd moet worden op welke wijze de ontwikkeling van kennis en vaardigheden in een vak wordt bereikt en getoetst. Dit is volgens de gesprekspartners een nuttige exercitie, maar levert voor hen nu veel bureaucratie op. De commissie constateert dat het toetsprotocol een degelijke toetsing stimuleert, maar stelt tegelijkertijd vast dat het voor docenten een, tot op heden niet gecompenseerde, belasting oplevert.

Gerealiseerd eindniveau

Bacheloropleiding CIW

Om het gerealiseerde eindniveau van de bachelorstudenten te beoordelen, heeft de commissie tien bachelorscripties bestudeerd uit de studiejaar 2010-2011 en 2011-2012. De commissie heeft vastgesteld dat alle scripties voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen. De beoordelingen van het merendeel van de scripties kwamen overeen met de beoordelingen van de commissie. De kwaliteit van de eindwerken varieerde van voldoende tot goed.

Om de aansluiting van het eindniveau op de arbeidsmarkt te volgen, heeft de faculteit recent een tweejaarlijkse alumni-enquête en een Raad van Advies ingesteld. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Wel zijn de resultaten bekend van een in 2009 uitgevoerd internationaal alumni-onderzoek. De kritische reflectie maakt in de presentatie van deze resultaten echter geen onderscheid tussen alumni van de bacheloropleiding en van de masteropleiding CIW. De mate waarin deze resultaten specifiek zijn toe te kennen aan de bacheloropleiding CIW is dus niet bekend. Uit deze enquête blijkt dat alumni van de CIW-opleidingen de mate waarin

zij de eindkwalificaties realiseren, beoordelen met een gemiddelde score van 3,0 op een vijfpuntschaal.

Bacheloropleiding Informatiekunde

De commissie heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek tien scripties van de bacheloropleiding Informatiekunde gelezen. In deze selectie van scripties trof de commissie twee scripties aan die in de ogen van de commissie niet voldoen aan de eisen die de opleiding voor de scriptie stelt. De betreffende studenten hebben nauwelijks wetenschappelijke bronnen gebruikt. De twee scripties zijn volgens de commissie meer practicumverslagen dan academische onderzoeksverslagen. Bij een van de scripties is het taalgebruik ook van een te laag niveau, de scriptie bevat veel schrijffouten.

In een aanvullend gesprek met de betreffende begeleider is gebleken dat deze twee scripties zijn geschreven in het jaar dat de docent voor het eerst aan de opleiding was verbonden. De opzet van het scriptietraject is dat jaar aangepast naar een aanpak in een onderzoeksgroep. In de praktijk bleek dat de opzet te weinig tijd overliet voor het schrijven van de uiteindelijke individuele scriptie. De docent heeft de studenten vanwege hun goede bijdrage in het onderzoeksproces een krappe voldoende gegeven. Het jaar daaropvolgend is de opzet van de scripties weer aangepast waarbij het tijdpad van de bacheloropleiding CIW is aangehouden en studenten direct aan hun individuele onderzoek werken.

De commissie heeft tijdens het bezoek extra scripties gelezen en geconstateerd dat deze allemaal van voldoende academisch niveau zijn. Zij concludeert dat de twee onvoldoende scripties uitzonderingen waren in een jaar dat de opzet en beoordeling van de scripties minder goed functioneerde. De oorzaken hiervan zijn door de opleiding onderkend. De commissie heeft waargenomen dat hier aanpassingen in zijn gedaan en dat deze resulteren in scripties die voldoen aan de eindkwalificaties van de opleiding.

Masteropleiding CIW

De commissie heeft voorafgaande aan het visitatiebezoek tien scripties beoordeeld uit de studie jaren 2010-2011 en 2011-2012. De oordelen van de commissie kwamen ongeveer overeen met de oordelen van de begeleiders, in enkele gevallen gaf de commissie een half punt hoger of lager dan de beoordelaar van de opleiding.

Om de aansluiting van het eindniveau op de arbeidsmarkt te volgen, heeft de faculteit recent een tweejaarlijkse alumni-enquête en een Raad van Advies ingesteld. De resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Wel zijn de resultaten bekend van een in 2009 uitgevoerd internationaal alumni-onderzoek. De kritische reflectie maakt in de presentatie van deze resultaten echter geen onderscheid tussen alumni van de bacheloropleiding en van de masteropleiding CIW. De mate waarin deze resultaten specifiek zijn toe te kennen aan de masteropleiding CIW is dus niet bekend. Uit deze enquête blijkt dat alumni van de CIW opleidingen de mate waarin zij de eindkwalificaties realiseren, beoordelen met een gemiddelde score van 3,0 op een vijfpuntschaal.

De opleiding heeft tevens op basis van LinkedIn profielen de huidige functies van 335 alumni van de masteropleiding in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat ongeveer de helft van hen werkzaam is als communicatieadviseur, marketingmedewerker of voorlichter. Andere alumni zijn werkzaam in het onderwijs, onderzoek, media en redactie of computercommunicatie. Ongeveer een kwart van deze alumni is niet (meer) werkzaam als communicatiedeskundige.

Alumni van het programma Information Science zijn apart gevolgd in een onderzoek in 2012. 99% van de respondenten hebben een betaalde baan. 21% daarvan werkt in het onderzoek of onderwijs. 10% is zelfstandig ondernemer. De overige respondenten zijn werkzaam in het bedrijfsleven.

Masteropleiding Mediastudies

De commissie heeft voorafgaande aan het visitatiebezoek twaalf scripties beoordeeld uit de studiejaar 2010-2011 en 2011-2012. Het eindniveau dat studenten hierin demonstreerden is volgens de commissie van voldoende tot hoog niveau. De oordelen van de commissie kwamen ongeveer overeen met de oordelen van de begeleiders, in drie gevallen gaf de commissie een tot anderhalf punt hoger dan de beoordelaar van de opleiding.

In de kritische reflectie is vermeld dat alumni van de opleiding Mediastudies grotendeels terecht komen in functies waar de opleiding voor opleidt, zoals functies in de journalistiek, communicatie en voorlichting. Specifieke informatie over percentages afgestudeerden met een baan in de journalistieke praktijk zijn niet weergegeven.

De commissie concludeert uit de lezing van de scripties van alle opleidingen dat studenten bij hun afstuderen de door de opleidingen beoogde eindkwalificaties realiseren.

Overwegingen

De commissie concludeert dat er binnen de opleidingen een gebalanceerde mix van toetsen wordt gehanteerd die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende programmaonderdelen. De door de commissie bestudeerde toetsen en de gemaakte toetsen zijn van een goed niveau en laten een toenemende complexiteit zien. De commissie waardeert de wijze waarop met tussentijdse opdrachten studenten gedurende de cursussen gestimuleerd worden om met de stof bezig zijn.

De examencommissies en opleidingen hebben, zo concludeert de commissie, goede stappen gezet in het bewaken van de toetskwaliteit. Met de invoering van toetsplannen, een toetsprotocol en beoordelingsformulieren realiseert de faculteit belangrijke voorwaarden voor toetskwaliteit en bewaking van het eindniveau. De commissie adviseert aanvullend om bij de bachelorscriptie een onafhankelijke tweede beoordelaar in te stellen om het eindniveau van de opleiding objectief te bewaken.

De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van alle opleidingen de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Bacheloropleiding Informatiekunde: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Masteropleiding Mediastudies: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Algemeen eindoordeel

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Informatiekunde* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Mediastudies* als **voldoende**.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. dr. Jan Baetens is gewoon hoogleraar in de culturele studies aan de Faculteit Letteren van de KU Leuven. Hij is werkzaam binnen het dubbele veld van de culturele studies en de literatuurwetenschap en voormalig programmadirecteur van de MA-opleiding Culturele Studies. Hij is medecoördinator van een Leuvens GOA ("geconcerteerde onderzoeksactie")-onderzoeksprogramma rond literaire verandering (2011-2016) en algemeen coördinator van een IUAP ("interuniversitaire attractiepool") rond genrestudie en mediumverandering, met als partners: VUB, UCL, ULg (voor België) en OSU (Columbus, OH) en UQAM (Montréal) (voor Noord-Amerika). Hij participeert regelmatig aan onderzoeksevaluaties in Frankrijk (AERES) en is expert voor diverse nationale instellingen voor wetenschappelijk onderzoek. Hij is ook zelf actief in het veld, zowel in een functie als uitgever als in hoedanigheid van dichter (hij is de auteur van een twaalftal bundels, allemaal in het Frans, en sommigen daarvan in samenwerking met beeldend kunstenaar Olivier Deprez).

Prof. dr. Marie-Thérèse Claes is professor intercultureel management bij de Louvain School of Management in België. Ze was twee jaar decaan van de Business Faculteit van Asian University in Thailand. Ze is gastprofessor in universiteiten in Europa, Azië en de Verenigde Staten van Amerika. Haar onderzoeks- en onderwijsgebied omvat interculturele communicatie, intercultureel management, international Human Resource Management en Diversity Management. Ze is ook trainer en consultant voor bedrijven. Ze is Fulbright en Japan Foundation alumna, en was voorzitter van Sietar Europa (Society for Intercultural Education, Training and Research) en van EWMD (European Women in Management Development international network).

Emiel Hoffer BA is masterstudent Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Naast zijn bachelor- en masterprogramma (International Business Communication) was hij drie jaar lang – van 2008 tot 2011 – lid van de Opleidingscommissie. Twee onderbrekingen in deze periode vormden zijn stage bij een animatiestudio in Auckland, New Zealand en een buitenlandsemester aan de University of California (Berkeley). In zijn hoedanigheid als lid van de Opleidingscommissie heeft Hoffer verder plaatsgenomen in drie benoemingsadviescommissies. Hij adviseerde inzake de benoeming van twee universitair docenten – Business English en Organisationele Communicatie. In de laatste benoemingsadviescommissie adviseerde hij bij de aanstelling van een nieuwe hoogleraar Taal, Communicatie en Culturele Cognitie aan zijn faculteit.

Prof. dr. Sonja de Leeuw is hoogleraar in het departement Media- en cultuurwetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Haar werkveld is de Nederlandse televisiecultuur in een internationale context. Haar onderwijs en onderzoek liggen op het gebied van de televisiecultuur (geschiedenis en theorie), het televisie-erfgoed en media en culturele diversiteit (media en diaspora, representaties van etniciteit). Ze is actief in verschillende internationale netwerken. Zij coördineerde het EU-project: Video Active, Creating Access to European Audiovisual Heritage, en is coördinator van EUscreen. Exploring Europe's Television Heritage in Changing Contexts. Zij is mede-oprichter en mede hoofdredacteur van het e-journal Journal of European television history and culture. Zij heeft gepubliceerd over Europese televisiecultuur, televisiedrama en over media en identiteit. Ze is mede-oprichter van het European Television History Network (EHTN) en van het Centre for Television in Transition (Universiteit Utrecht) en vice-voorzitter van de sectie Diaspora, Migration and the Media van ECREA.

Dr. Philippe Meers (PhD Universiteit Gent, 2003) is departementsvoorzitter en hoofddocent film- en mediastudies in het departement Communicatiewetenschappen van de Universiteit Antwerpen. Meers doceert Filmtheorie, Geschiedenis en esthetiek van de film, en Wereldcinema in de master Filmstudies en Visuele Cultuur, in de master Communicatiewetenschappen en in de bachelor Communicatiewetenschappen. Hij is ondervoorzitter van de Onderzoeksgroep Visuele Studies en Mediacultuur, waar hij promotor is van een aantal projecten en doctoraten. Hij is tevens ondervoorzitter van de opleidingscommissie van de master Filmstudies en Visuele Cultuur en bestuurslid van het Centrum voor Mexicaanse Studies van de Universiteit Antwerpen. Meers was tot recent hoofd van de Film Studies section van de European Communication Research and Education Association (ECREA), stichtend lid van het European Network for Cinema and Media Studies (NECS), en van het Network on History of Movie-going, Exhibition, and Reception (HoMER) Buiten de universiteit is hij lid van de raad van bestuur van de (audiovisuele) culturele organisaties Aifoon, C.H.I.P.S., Laika en Fonds Raoul Servais.

Prof. dr. Karin Raeymaeckers is hoogleraar in de communicatiewetenschappen aan de Universiteit Gent. Ze is verantwoordelijk voor de vakken ‘Gedrukte Media’ en ‘werkcollege journalistiek’ in de bacheloropleiding. In de masteropleiding is ze vooral actief in de afstudeerrichting journalistiek met module vakken als journalistieke Praktijk I en II. Ze is ook medelesgever voor de cursus Actuele Aspecten van Journalistiek en verantwoordelijk lesgever voor het vak ‘Politiek en Media’ een mastervak dat zowel in het curriculum is opgenomen van de opleiding communicatiewetenschappen als van de opleiding politieke wetenschappen. Zij is in de opleiding ook verantwoordelijk voor de organisatie van de stages en neemt tegelijk ook de rol van academisch secretaris van de faculteit Politieke en Sociale wetenschappen op zich. Tegelijk is ze ook verantwoordelijk voor de facultaire bibliotheek. Ze is directeur van de onderzoeksgroep Center for Journalism Studies en lid van internationale netwerken als Euromedia Research Group.

Dr. Jan Simons is universitair hoofddocent Nieuwe Media aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (FGW-UvA). Hij is tevens trekker van het onderzoeksspeerpunt ‘Creatieve Industrie’ van die faculteit. Hij is lid van de redactieraad Media van de Amsterdam University Press (AUP) en de programmaraad ICT & Onderwijs van de UvA. Voorheen was hij o.a. hoofdredacteur van het filmtijdschrift Skrien en filmcriticus van De Groene Amsterdammer en Het Financieel Dagblad.

Prof. dr. Gerard Steen is gewoon hoogleraar Taalgebruik en Cognitie aan de Letterenfaculteit van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij heeft aanstellingen als UD gehad aan de Universiteit Utrecht bij Engelse Taal en Cultuur en bij Algemene Letteren, bij de Universiteit van Tilburg bij Tekstwetenschap, en bij de VU bij Engelse Taal en Taalkunde. Hij is verantwoordelijk voor onderwijs in Communicatie en Informatiewetenschap op bachelor- en masterniveau, en runt een interdisciplinair expertisecentrum over metaforiek, the Metaphor Lab. In 2004 ontving hij een NWO Vici beurs voor zijn onderzoek naar Metaphor in Discourse. Hij is coördinator van het onderzoeksprogramma Taal, Cognitie en Communicatie in de Letterenfaculteit, en bestuurslid van de Landelijke Onderzoeksschool Taalwetenschap, LOT. Aan de VU heeft hij diverse facultaire en universitaire taken in commissies op het terrein van talentbeleid en kwaliteitszorg bij het onderzoek.

Prof. dr. Ed Tan is sinds 2003 hoogleraar Communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij o.a. Wetenschapsfilosofie- en methodologie en seminars op het gebied van film- en televisiereceptie doceert. Hij was gedurende enkele jaren voorzitter van de Opleidingscommissie Communicatiewetenschap, en onderwijscoördinator van de

programmagroep Jeugd en Media Entertainment. Hij was lid van de Visitatiecommissie Filmstudies en Visuele Cultuur die over de kwaliteit van het onderwijs van de gelijknamige specialisatie aan de Universiteit Antwerpen rapporteerde in 2010. Hij was hoogleraar Vergelijkende Kunstwetenschap aan de Vrije Universiteit van 1995 tot 2003, verantwoordelijk voor het onderwijs in de Algemene Cultuurwetenschap en voorzitter van de Opleidingscommissie. Tan was betrokken bij de oprichting en inrichting van het onderwijs van de opleiding Film en Televisiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam aan het eind van de jaren tachtig, en ongeveer tezelfdertijd bij de inrichting van het onderwijs van de opleiding Theater, Film- en Televisiewetenschap van de Universiteit Utrecht. Begin jaren tachtig werkte als onderwijskundige bij de faculteiten Diergeneeskunde van de UU en Geneeskunde van de UvA aan vraagstukken van toetsing en onderwijsontwikkeling.

Prof. dr. Willy Vanderpijpen is emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. Hij doceerde de vakken *Documentaire informatiesystemen* en *Management in de bibliotheek- en informatiesector* aan de postacademische Opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap (Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen). Hij doceerde deze vakken ook in het kader van ontwikkelingssamenwerking [o.m. RECOSCIX Workshop in Kenia (Regional Cooperation in Scientific Information Exchange in the Western Indian Ocean Region) en STIMULATE, een jaarlijks International Training Program on Information). Hij was voorzitter en nadien ondervoorzitter van de Onderwijscommissie Informatie- en Bibliotheekwetenschap. Tevens beheerde hij in de Koninklijke Bibliotheek van België de departementen Logistiek (nationale en internationale samenwerking; automatisering) en Gedrukte Werken. Hij vertegenwoordigde de Koninklijke Bibliotheek van België bij verschillende internationale organisaties, o.m. CENL (Conference of European National Librarians), IFLA World Library and Information Congres. Hij was lid van de ISO-werkgroep ter voorbereiding van *Performance Indicators for National Libraries*. Hij was betrokken bij onderzoeksprojecten van de Europese Commissie op het gebied van het ontsluiten en beschikbaar stellen van informatie en van de digitalisering van het cultureel patrimonium.

Lennart de Vries is masterstudent Communicatiekunde binnen de opleiding Communicatie- en informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 2010 houdt hij zich bezig met de controle en verbetering van het onderwijsprogramma van zijn opleiding. Dit deed hij in 2010 als studentvoorzitter in de opleidingscommissie Communicatie- en Informatiewetenschappen en in 2011 als bestuurslid van studievereniging Commotie, gelieerd aan de Faculteit Letteren, gericht op studenten Communicatie- en informatiewetenschappen. Als bestuurslid van Commotie heeft hij zich onder andere bezig gehouden met studievoorzichting, studiebegeleiding en loopbaanoriëntatie.

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

Domeinspecifiek referentiekader visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies

1. Inleiding

Dit referentiekader is bedoeld voor de bachelor- en masteropleidingen aan de universiteiten in Nederland, die in het kader van de landelijke onderwijsvisitatie in de Geesteswetenschappen worden beoordeeld. Het domein wordt Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies genoemd. Binnen dit domein kunnen drie clusters van disciplines en opleidingen worden onderscheiden:

1. Communicatie- en informatiewetenschappen, waarin taal, informatie en communicatie centraal staan; onder deze noemer bevinden zich opleidingen waarin taal- en beeldgebruik, cognitie en communicatie- en informatieprocessen, primair onderwerp van studie zijn, maar ook opleidingen die tot doel hebben theoretische inzichten te verbinden met communicatiepraktijken in de meest brede zin van het woord;
2. Journalistiek en journalistieke studies;
3. Mediastudies, waaronder film- en televisiewetenschap, nieuwe media, literatuur- en boekwetenschap.

Omdat de visitatie betrekking heeft op een breed spectrum van opleidingen, is gekozen voor een referentiekader dat niet prescriptief van aard is, maar veel ruimte geeft aan opleidingen om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de eigen invalshoek keuzes te maken en accenten te leggen. Het QANU-kader vraagt van de opleidingen om bij die keuze heldere doelstellingen te formuleren en om te onderbouwen dat aan de NVAO-criteria voor niveau en oriëntatie wordt voldaan.

In het navolgende wordt allereerst ingegaan op de doelstellingen die door de opleiding bereikt moeten worden, met name de domeinspecifieke eindtermen en kwalificaties. Aansluitend worden in de domeinspecifieke eisen de inrichting en inhoud van het programma besproken.

2. Doelstellingen en aard van de opleidingen

De bachelor- en masteropleidingen die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, hebben als doel studenten op te leiden tot een initieel (bachelor), dan wel meer specialistisch (master) wetenschappelijk niveau op het gebied van het object van de studie. Daarnaast bereiden ze studenten voor op een maatschappelijke loopbaan, waarbij de kennis en vaardigheden die binnen de studie verworven zijn in praktijk kunnen worden gebracht. Dit verwijst, behalve in het geval van de professionele masters, niet zozeer naar een bepaalde beroepsactiviteit, als wel naar wat de samenleving in de eerste plaats verwacht van bachelors en masters van de opleidingen, die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld. Dit betekent dat zowel het wetenschappelijk niveau als de wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie dienen te zijn gegarandeerd. Actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied krijgen voldoende aandacht in de opleiding. Eén van de doelen van de bacheloropleiding is de student zodanig op te leiden dat hij gekwalificeerd is voor een masteropleiding. Voor de master geldt dat de student zodanig wordt opgeleid dat hij zelfstandig wetenschappelijk onderzoek kan uitvoeren. In principe houdt dit een dusdanig niveau in, dat de afgestudeerde master zelfstandig een proefschrift kan schrijven, al zal in de praktijk de master die doorstroomt in een promotietraject, vaak ook nog aanvullend of specifiek onderwijs volgen alvorens zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te kunnen

voeren. Professionele masteropleidingen combineren theoretische en praktische elementen in het kader van het streven naar beroepsvorming op academisch niveau.

De commissie verwacht van de bachelor- en masteropleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, dat zij de volgende doelen nastreven:

1. Het bieden van kennis van resp. inzicht in het vakgebied van de opleidingen (a) Communicatie- en informatiewetenschappen, in het bijzonder met betrekking tot informatieprocessen en informatiemanagement, taal- en beeldgebruik en cognitie, en organisaties op dit gebied; (b) Journalistiek (c) Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media;
2. De student zodanig te vormen dat hij zich in woord en geschrift op academisch niveau kan uitdrukken;
3. De student vertrouwd te maken met de waarde en de betekenis van wetenschappelijke benaderingen, waarvan theoretische inzichten een wezenlijk onderdeel uitmaken;
4. Het bieden van een kader waarbinnen de student leert omgaan met de verworven theoretische kennis en deze op een geëigende wijze toe te passen op verschillende soorten bronnen en literatuur;
5. Het bieden van een evenwicht tussen breedte en diepte van kennis en inzicht, waarbij het accent verschuift van breedte in de bachelor naar diepte in de master.

De bacheloropleiding biedt een algemene, brede basisopleiding en leidt op tot een initieel academisch niveau. De masteropleiding biedt specialisatie en verdieping per vakgebied. Bij de masteropleiding is het ook denkbaar dat de specialisatie en verdieping meerdere vakgebieden bestrijken. Dit heeft dan noodzakelijkerwijs gevolgen voor de mate van diepgang.

Bij masteropleidingen die op zichzelf staan en niet aansluiten bij één bepaalde BA-opleiding, wordt voortgebouwd op algemene bachelorkwalificaties en neemt de specialisatie derhalve andere vormen aan.

3. Eindtermen en kwalificaties van de bacheloropleiding

Studenten die een bachelor hebben afgerond in een van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, beschikken over de volgende domeinspecifieke kennis en vaardigheden. Opleidingen kunnen naar de aard van het object van studie en de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen.

Kennis

- Voor de opleidingen op het terrein van Communicatie en informatie gaat het om kennis van resp. inzicht in communicatieprocessen en de rol die taal, beeld en geluid spelen, kennis van relevante communicatiewetenschappelijke en informatiewetenschappelijke theorieën, kennis van de rol en betekenis van technische, organisatorische en contextuele factoren, en de mogelijke gevolgen van deze processen;
- Voor de opleidingen Mediastudies gaat het om kennis van en inzicht in de aard en rol van film, literatuur, televisie en oude of nieuwe media, hun maatschappelijke functies en historische ontwikkeling, de institutionele, esthetische en filosofische aspecten daarvan, alsmede processen als intermedialiteit en remediatie;
- Voor de opleidingen Journalistiek gaat het om kennis en inzicht in de rol van de journalistiek in de samenleving, het medialandschap en de werking en het karakter van de journalistiek.

Alle genoemde opleidingen verwerven daarnaast:

- Kennis van en inzicht in de eigentijdse en historische ontwikkelingen in het vakgebied en de relevante disciplines vanuit een geesteswetenschappelijk, en voor zover relevant, sociaal-wetenschappelijk perspectief;
- Kennis van theoretische en wetenschapsfilosofische achtergronden op het gebied van de betrokken disciplines;
- Kennis van de relevante kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden;
- Kennis van en inzicht in de complexiteit van het vakgebied van de betrokken disciplines vanuit een geesteswetenschappelijke oriëntatie;
- Vermogen tot oordeelsvorming over de toepasbaarheid van de theorieën die voor het vakgebied relevant zijn;
- Basale kennis van interdisciplinaire werkwijzen.

Vaardigheden

- In staat tot analyse van wetenschappelijke teksten en tot schriftelijke en mondelinge rapportage daarover;
- In staat tot snel verzamelen, selecteren en organiseren van secundaire literatuur en primaire bronnen en hiermee zelfstandig kunnen werken;
- In staat tot het schrijven van een werkstuk volgens de eisen van de wetenschappelijke discipline;
- In staat om tot het vakgebied behorende theorieën en methoden in de praktijk te brengen;
- In staat om maatschappelijke vraagstukken vanuit het perspectief van de betrokken disciplines te evalueren;
- Vermogen tot het toepassen van de verworven kennis in een context die typerend is voor het vakgebied;
- In staat tot zelfstandige oriëntatie op relevante beroepssectoren.

Academische attitude

- Blijk geven van het vermogen tot oordeelsvorming op het vakgebied mede gebaseerd op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten;
- Blijk geven van het vermogen tot reflectie op eigen verantwoordelijkheid;
- Respect tonen voor de meningen van anderen.

Afstemming op de arbeidsmarkt

De opleiding streeft ernaar de inhoud van het programma op een flexibele wijze af te stemmen op de vereisten van het toekomstige werkveld.

De bacheloropleidingen binnen het domein Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies zijn vanuit het arbeidsmarktperspectief enerzijds overwegend generalistische opleidingen, die hun waarde ontleen aan de hierboven beschreven academische vorming en vaardigheden; anderzijds zijn ze gericht op een gevarieerd beroepenveld, in zowel creatieve als zakelijke en publieke sectoren, op het terrein van communicatie, tekstproductie, voorlichting, journalistiek, film, televisie, nieuwe media en digitalisering.

4. Eindtermen en kwalificaties masteropleiding

De masteropleiding bouwt wat kennis en vaardigheden betreft voort op een al dan niet specifieke bacheloropleiding. Opleidingen kunnen hierin naar de aard van het object van

studie of de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen. Dit geldt in het bijzonder voor de professionele masteropleidingen, die expliciet gericht zijn op de beroepsuitoefening. Studenten die een master hebben afgerond in één van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, dienen over de volgende kennis en vaardigheden te beschikken:

Kennis

- Kennis van en het vermogen tot actieve deelname aan de wetenschappelijke activiteiten van de discipline, in het bijzonder op het gebied van de gevolgde specialisatie. Dit impliceert voldoende kennis en inzicht voor het zelfstandig opzetten en uitvoeren van onderzoek op het gebied van Communicatie- en informatiewetenschappen, Journalistiek en Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media.
- Grondige kennis van en inzicht in de belangrijkste theorieën en de kernbegrippen, de onderzoeksmethoden en -technieken;
- Kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied en het vermogen om deze kennis bij de beoordeling van eigen en ander onderzoek toe te passen.

Vaardigheden

- Het beschikken over technische en theoretische vaardigheden om op een zelfstandige en wetenschappelijke wijze bronnen en literatuur te verzamelen, te analyseren en te beoordelen met als doel op een creatieve wijze verklarende of inzichtelijke werkhypothesen te formuleren en te toetsen en daarmee een bijdrage te leveren aan relevante wetenschappelijke debatten;
- Het beschikken over mondelinge en schriftelijke vaardigheden om de kennis en de resultaten van (eigen) wetenschappelijk onderzoek op een heldere en boeiende wijze kenbaar te maken aan zowel vakgenoten als het bredere publiek.

Academische attitude

- Bereid en in staat tot rekening houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het eigen vakgebied;
- Bereid en in staat tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van de betrokken wetenschap;
- Reflectie op ethische vraagstukken, verband houdend met het eigen vakgebied.

Afstemming op de arbeidsmarkt

Afgestudeerden beschikken over voldoende van de genoemde vaardigheden om academische beroepen of functies te kunnen vervullen, waarvoor een wetenschappelijke masteropleiding vereist of dienstig is. Onder academische beroepen worden beroepen verstaan waarin duurzame kennisontwikkeling, -verwerving of -verwerking, bereidheid om nieuw en/of onontgonnen terrein te betreden en het dragen van verantwoordelijkheid samengaan.

5. Inhoud/programma bacheloropleiding

Tijdens de bacheloropleiding dienen studenten te worden ingewijd in artistieke, cultuur-theoretische en/of maatschappelijke contextualisering van communicatie en communicatieprocessen, van media en hun producten, en mediafenomenen, in het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en in het schrijven van wetenschappelijke teksten.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie.

In de bacheloropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

De bacheloropleiding wordt afgesloten met een bachelorscriptie of een vergelijkbare opdracht.

6. Inhoud/programma masteropleiding

In de masteropleiding specialiseert de student zich in een of meerdere domeinen: journalistiek, film, literatuur, televisie, oude of nieuwe media, taal en communicatie van (internationale) organisaties, informatiekunde, of juist de convergentie tussen twee of meerdere van al deze gebieden. Het programma biedt ruimte voor bestudering van methodologie en theorie en voor de samenstellende of ondersteunende disciplines. In multidisciplinaire opleidingen wordt ruim aandacht besteed aan de integratie van de verschillende disciplines.

Voor professionele opleidingen geldt, dat zij studenten uitrusten met specifieke theoretische kennis, praktische vaardigheden en attitudes die voor de uitoefening van een functie op het werkterrein van de master onontbeerlijk zijn. Indien een stage onderdeel uitmaakt van de opleiding, dient deze aantoonbaar bij te dragen aan de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en attitudes noodzakelijk voor de uitoefening van een functie op het terrein van de master.

In het programma van de masteropleiding is voldoende ruimte aanwezig voor de ontwikkeling van de specifieke onderzoeksvaardigheden zodat een masterstudent in staat is een masterscriptie of een vergelijkbaar academisch werkstuk te schrijven op het vakgebied.

In de masteropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie.

Uit de wijze van presentatie van de masteropleiding blijkt dat de opleiding zich er rekenschap van geeft welke andere masteropleidingen er op het eigen en verwante gebieden bestaan en wat de plaats van de aangeboden masteropleiding daarbinnen is.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De afgestudeerde van de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen:

1. beschikt over aantoonbare kennis en inzicht op het gebied van de fundamentele theorieën en (sub)disciplines van de Communicatie- en Informatiewetenschappen;
2. is in staat de opgedane kennis en inzichten toe te passen in het onder begeleiding of zelfstandig uitvoeren van onderzoek naar communicatiekundige vraagstukken;
3. is in staat door middel van gangbare kwalitatieve en kwantitatieve methoden relevante gegevens te verzamelen en deze kritisch te interpreteren met betrekking tot de wetenschappelijke en professionele eisen van het vakgebied;
4. is in staat om informatie, ideeën en oplossingen helder en in professioneel verzorgde mondelinge en schriftelijke vorm over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten en niet-specialisten;
5. Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie aan te gaan, die een hoog niveau van autonomie veronderstelt.

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA CIW	
	De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(e)	
1. Kennis en inzicht Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en waarbij dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.	1.1	kennis van theorieën en onderzoeksmethoden die ten grondslag liggen aan een wetenschappelijke benadering van het gebruik van taal, tekst en beeld in institutionele communicatiecontexten;
	1.2	vermogen om de structuur van het vakgebied en de samenhang tussen deelgebieden te begrijpen en de basiskennis op het gebied van de CIW te kunnen reproduceren en toelichten op een samenhangende wijze;
	1.3	vermogen nieuwe gegevens en interpretaties te plaatsen in hun context;
	1.4	kennis en inzicht in een aanvullend (ander) disciplinegebied, vormgegeven in een minor ter verbreding cq. verdieping van het hoofdvakprogramma;
	1.5	(indien gekozen wordt voor een vreemde taal als minor) beheersing van een moderne vreemde taal op gevorderd niveau, en wel op C1/C2-niveau voor het Engels, op B2/C1-niveau voor het Duits en het Frans, en op het B1/B2-niveau voor het Spaans;

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA CIW	De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(e)
2. Toepassen kennis en inzicht Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	2.1	vermogen om verworven kennis, begrip en vaardigheden toe te passen bij het systematisch en kritisch evalueren van een grote verscheidenheid aan denkbeelden, ideeën en gegevens (die wellicht nog onvolledig zijn), en bij het identificeren en analyseren van complexe/ingewikkelde problemen en vraagstukken;
	2.2	vermogen om de belangrijkste principes van de methodologie en theorievorming in het vakgebied te begrijpen en toe te passen, m.n. in een onderzoek dat voldoet aan professionele eisen van het vakgebied, maar waarbij de grenzen van het vak nog niet hoeven te worden opgezocht;
	2.3	vermogen om relevante concepten uit het vakgebied op een analytisch adequate wijze aan data te relateren door toepassing van zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethoden;
	2.4	vermogen om zelfstandig een onderzoek van beperkte omvang op te zetten en uit te voeren;
	2.5	vaardigheden die verband houden met het bestudeerde vak in situaties en contexten van professionele of vergelijkbare aard, waar het een vereiste is dat persoonlijke verantwoordelijkheid, zelfdiscipline, initiatief en zo nodig leiderschap aan de dag worden gelegd; beslissingen worden genomen in complexe en onvoorspelbare situaties; gedacht en geschreven wordt onder tijdsdruk en omgegaan wordt met deadlines; verdere ontwikkeling op het professionele vlak tot stand gebracht kan worden;
	2.6	ICT-vaardigheden, t.w.: tekstverwerking, bestandsbeheer, het gebruik van spreadsheets en databases, het maken van presentaties, het beheersen van technieken van informatievoorziening en communicatie via de computer;
3. Oordeelsvorming Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.	3.1	vermogen onderzoek binnen het vakgebied op waarde te schatten en de resultaten ervan te interpreteren wat betreft hun praktische implicaties, bijv. in termen van aanbevelingen of praktijkmaatregelen;
	3.2	vermogen om kennis, begrip en vaardigheden toe te passen bij het identificeren en analyseren van complexe problemen en vraagstukken;

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA CIW	De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(e)
4. Communicatie Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.	4.1	vermogen om op betrouwbare en accurate wijze te communiceren over de resultaten van hun vakstudie en ander werk, waarbij de belangrijkste denkbeelden, opvattingen en technieken het vak betreffend worden benut;
	4.2	vermogen om strategieën toe te passen om individueel en in teamverband mondelinge en schriftelijke presentaties efficiënt, doel- en kwaliteitsbewust voor te bereiden en uit te voeren;
5. Leervaardigheden Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.	5.1	vermogen om op systematische wijze hun eigen leerbehoeften ten aanzien van actuele en nieuwe onderwerpen te identificeren en deze ter hand nemen, gebruik makend van daarbij behorend onderzoek, ontwikkelingen en tot het vakgebied behorende materialen, waartoe ook gerekend worden de nieuwste en meest recente ontwikkelingen op het vakgebied.

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA IK De afgestudeerde kan bogen op aantonba(a)r(e)	Programma modules
<p>1. Kennis en inzicht: Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en waarbij dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.</p>	<p>1.1 Kennis van resp. inzicht in (i) communicatieprocessen en de rol die taal, tekst, beeld en geluid hierbij spelen, (ii) relevante informatiewetenschappelijke theorieën, en (iii) relevante en actuele taal- en webtechnologische benaderingen;</p> <p>1.2 Vermogen om het vakgebied Informatiekunde, de samenhang tussen deelgebieden, en haar bijdrage aan de humaniora te begrijpen, en de basiskennis op het gebied van de Informatiekunde te kunnen reproduceren en toelichten op een samenhangende wijze;</p> <p>1.3 Kennis en begrip van algemene programmeerbegrippen en –technieken;</p> <p>1.4 Kennis en begrip van onderzoeksmethoden in de computationele taalkunde, van statistische methoden en technieken binnen de humaniora, en van evaluatiemethoden van informatiesystemen en interfaces;</p> <p>1.5 Vermogen om taal- en webtechnologie toe te passen in nieuwe contexten, en onderzoeksmethoden toe te passen op nieuwe gegevens;</p> <p>1.6 Kennis en inzicht in een aanvullend (ander) disciplinegebied, vormgegeven in een minor ter verbreding cq. verdieping van het hoofdvak-programma;</p>	<p>Alle modules</p>

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA IK De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(c)	Programma modules
<p>2. Toepassen kennis en inzicht: Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.</p>	<p>2.1 Vermogen om verworven kennis, begrip en vaardigheden toe te passen bij (i) het systematisch en kritisch analyseren en evalueren van bestaande informatiesystemen, en (ii) het zelfstandig of in een groep ontwikkelen van nieuwe, binnen de geesteswetenschappen relevante, databases, software en (interactieve) websites, met gebruikmaking van zelf geprogrammeerde of geschikt bevonden bestaande softwaremodules;</p> <p>2.2 Vermogen om computationeel taalkundige onderzoeksmethoden, statistische methoden en technieken, en evaluatietechnieken te begrijpen en toe te passen op informatiekundige vraagstukken van beperkte omvang;</p> <p>2.3 Vermogen om een beperkt experimenteel onderzoek op te zetten en uit te voeren, en hiervan verslag te doen in een vorm die voldoet aan de kwalitatieve criteria van wetenschappelijke literatuur;</p> <p>2.4 Vermogen om voor het vakgebied relevante wetenschappelijke literatuur in het Nederlands en in het Engels te bestuderen, te begrijpen, en kritisch te beoordelen;</p> <p>2.5 Vaardigheden om effectief gebruik te maken van algemene Complicaties en statistische softwarepakketten;</p> <p>2.6 Vaardigheden die verband houden met het bestudeerde vak in situaties en contexten van professionele of vergelijkbare aard, waar het een vereiste is dat persoonlijke verantwoordelijkheid, zelfdiscipline, initiatief en zo nodig leiderschap aan de dag worden gelegd; beslissingen worden genomen in complexe en onvoorspelbare situaties; gedacht en geschreven wordt onder tijdsdruk en omgegaan wordt met deadlines; verdere ontwikkeling op het professionele vlak tot stand gebracht kan worden;</p>	<p>Alle modules</p>

Kwalificaties Bachelor (Dublin Descriptoren)	Eindkwalificaties BA IK De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(c)	Programma modules
<p>3. Oordeelsvorming: Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.</p>	<p>3.1 Vermogen kritisch te reflecteren op computationele en statistische benaderingen van taal, tekst en digitale communicatie, en op inzet hiervan in organisatorische en wetenschappelijke contexten;</p> <p>3.2 Vermogen onderzoek binnen het vakgebied op waarde te schatten en de resultaten ervan te interpreteren wat betreft hun praktische implicaties, bijv. in termen van aanbevelingen of praktijkmaatregelen;</p> <p>3.3 Vermogen om kennis, begrip en vaardigheden toe te passen bij (i) het identificeren en analyseren van complexe informatiekundige problemen en vraagstukken, en (ii) het beoordelen van de bijdrage van taal- en webtechnologische oplossingen;</p>	<p>Alle modules behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inleiding programmeren I en II - Tekstmanipulatie - Databases - GIS - Logisch programmeren - XML
<p>4. Communicatie: Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.</p>	<p>4.1 Vermogen om, individueel of in groepsverband, mondeling of schriftelijk, te communiceren over (i) belangrijke benaderingen en onderzoeksresultaten binnen het vakgebied, en (ii) voor het vakgebied relevante software en de daarvoor ingezette technologie(ën), waar nodig met efficiënte inzet van audiovisuele hulpmiddelen.</p> <p>4.2 Vermogen om zowel mondeling als schriftelijk commentaar te geven bij zelf ontwikkelde softwaremodules, en schriftelijke of grafische documentatie te leveren bij complexe software en informatiesystemen;</p> <p>4.3 Vermogen om op betrouwbare en accurate wijze, schriftelijk of mondeling, te rapporteren over een zelf ontwikkeld en uitgevoerd onderzoek op een deelgebied van het vakgebied;</p>	<p>Alle modules behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekstmanipulatie - Computercommunicatie - Databases - GIS - Natuurlijke taalverwerking - XML - Zoekmachines
<p>5. Leervaardigheden: Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.</p>	<p>5.1 Vermogen om zich zelfstandig nieuwe programmeertalen en technieken eigen te maken;</p> <p>5.2 Vermogen om zich zelfstandig verder te verdiepen in een deelgebied van de Informatiekunde;</p> <p>5.3 Vermogen om een (Re)MA-studie op een deelgebied of een aanpalend gebied van de Informatiekunde te volgen.</p>	<p>Alle modules behalve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inleiding Informatiekunde - Computercommunicatie - Natuurlijke taalverwerking - Taaltechnologie - Zoekmachines - Information retrieval

Kwalificaties Masters (Dublin Descriptor)	Eindkwalificaties MA CIW De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(e)
<p>1. Kennis en inzicht Heeft aantoonbare kennis en inzicht, die zijn gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van Bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.</p>	<p>1.1 kennis van (ten minste een deel van) het vakgebied van de CIW, rakend aan het voorfront van de kennis; hieronder worden verstaan de nieuwste theorieën, interpretaties, methoden en technieken; [CK] a. kennis van en inzicht in vormen, functies en effecten van het gebruik van taal, tekst en beeld in institutionele communicatie; [CK] b. kennis en begrip van theorieën en onderzoeksmethoden op het gebied van de communicatiekunde; [CenE] kennis van en inzicht in begrippen en theorieën op het terrein van talige communicatievaardigheden en de ontwikkeling van die vaardigheden; [CC] a. kennis van en inzicht in diverse aspecten en benaderingen van computer-gemedieerde communicatie en mens-computer interactie; [CC] b. kennis en begrip van theorieën en onderzoeksmethoden die gangbaar zijn binnen de vakgebieden van de ‘computer-mediated communication’ en de ‘human-computer interaction’, en van recente ontwikkelingen in onderzoek op deze gebieden; [IS] a. kennis van resp. inzicht in voor de Informatiekunde relevante computationele en statistische methoden en technieken; [IS] b. kennis en begrip van recente ontwikkelingen in het onderzoek op het gebied van de taal- en webtechnologie, en de computercommunicatie;</p> <p>1.2 begrip van de structuur van het vakgebied en de samenhang tussen deelgebieden;</p> <p>1.3 vermogen om op één of enkele deelgebieden van de CIW een originele bijdrage aan de kennis te leveren;</p>
<p>2. Toepassen kennis en inzicht Is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met complexe materie om te gaan.</p>	<p>2.1 kennis en vaardigheden omtrent de bij het vakgebied behorende methoden en technieken;</p> <p>2.2 vermogen om methoden en technieken toe te passen bij het zelfstandig opzetten en uitvoeren van een onderzoek [CK] vermogen om vanuit de verworven kennis en inzichten complexe wetenschappelijke of praktijkgerelateerde problemen en vraagstellingen te onderzoeken met kwalitatieve en kwantitatieve methoden; [CenE] vermogen om vanuit de verworven kennis en inzichten complexe wetenschappelijke of praktijkgerelateerde problemen en vraagstellingen te onderzoeken met kwalitatieve en kwantitatieve methoden; [CC] vermogen om problemen op de gebieden van de computer-mediated communication en de mens-computer interactie vanuit een theoretisch perspectief te analyseren en hiervoor gefundeerde en doelgroepgerichte oplossingen te treffen; [IS] vermogen om algoritmen en programmeertechnieken vanuit de taal- en webtechnologie toe te passen bij de analyse en oplossing van praktijkgerelateerde en wetenschappelijke taal- en communicatievraagstukken;</p> <p>2.3 vermogen om de uitkomsten van onderzoek te gebruiken voor verdere theorievorming of voor het ontwikkelen van praktijktoepassingen;</p> <p>2.4 originaliteit en creativiteit in de behandeling van het vakgebied;</p> <p>2.5 vermogen om zelf richting te geven aan het ter hand nemen en oplossen van problemen en om zelfstandig taken te plannen en uit te voeren op een professioneel of daaraan gelijkwaardig niveau;</p>

Kwalificaties Masters (Dublin Descriptor)	Eindkwalificaties MA CIW De afgestudeerde kan bogen op aantoonba(a)r(e)
3. Oordeelsvorming Is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.	3.1 vermogen om de wijze waarop waarheidsvinding en theorievorming in beweging zijn, te volgen, te interpreteren en te evalueren; 3.2 vermogen om op systematische en creatieve wijze met complexe vraagstukken om te gaan en zich gefundeerde oordelen te vormen; 3.3 vermogen om initiatief en persoonlijke verantwoordelijkheid te tonen; 3.4 vermogen om gefundeerde beslissingen te nemen in complexe en onvoorspelbare situaties;
4. Communicatie Is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.	4.1 vermogen om conclusies op heldere wijze over te brengen aan specialisten en niet-specialisten; 4.2 communicatieve competentie die maatschappelijk ruim toepasbaar is: de afgestudeerde heeft een contextgevoelige houding en is in staat zowel zelfstandig als in teamverband producten en diensten af te stemmen op de beoogde doelgroep.
5. Leervaardigheden Bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.	5.1 vermogen om zelfstandig te studeren met het oog op een voortgezette professionele ontwikkeling op academisch niveau; 5.2 vermogen om de ontwikkeling van het vakgebied te volgen en dienovereenkomstig kennis en begrip voortdurend te actualiseren, en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

Dublin descriptoren	Eindkwalificaties voor de MA Mediastudies De afgestudeerde kan bogen op aantonba(a)re	
Kennis en inzicht	<ol style="list-style-type: none"> 1. kennis en begrip van de voornaamste wetenschappelijke theorieën waarin journalistiek een onderzoeksobject is 2. kennis en begrip van historische, sociaal-culturele, technologische, economische en politiek-juridische aspecten van (nieuws)media, mediabeleid en journalistieke cultuur 3. kennis en begrip van de invloed van technologische maatschappelijke en culturele ontwikkelingen op de journalistieke professie en het proces van garing, selectie en presentatie van nieuws 4. kennis en begrip van de ethische en juridische aspecten van het journalistieke beroep 5. kennis en begrip van mediatypes, publieksgroepen, nationale en internationale nieuwsstromen, mediasystemen en genres 	<p>Journalistiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theorie en Geschiedenis van de Journalistiek - Themata in de Journalistiek - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Voorbereiding Masterscriptie - Scriptie - Algemene Journalistieke Vaardigheden - Multimedia Newsroom - Stage <p>Journalism:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Journalism Studies - Business and Ethics - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Scriptie - Journalism Skills I en V - Stage
Toepassen kennis en inzicht	<ol style="list-style-type: none"> 6. vermogen om een zelfstandige bijdrage te leveren aan wetenschappelijk onderzoek naar journalistieke cultuur, professie en producties 7. vermogen een academisch denkniveau zelfstandig of in teamverband om te zetten in journalistieke producties van hoge kwaliteit, ook in een multimediale journalistieke omgeving 8. uitstekende beheersing van journalistieke technieken (taalvaardigheid, audiovisuele productie, online productie) 	<p>Journalistiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Voorbereiding Masterscriptie - Scriptie - Journalistieke Vaardigheden I-III - Multimedia Newsroom - Stage <p>Journalism:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Scriptie - Journalism Skills II- V - Stage

Dublin descriptoren	Eindkwalificaties voor de MA Mediastudies	
Oordeelsvermogen	9. journalistieke attitude 10. inzicht in nieuws, actualiteit en nieuwswaarde 11. vermogen om informatie en bronnen van uiteenlopende aard te lezen, wegen, interpreteren en duiden met het oog op nieuwswaarde, betrouwbaarheid en duidelijkheid in een journalistieke context	Journalistiek: - Algemene Journalistieke Vaardigheden - Journalistieke Vaardigheden I-III - Multimedia Newsroom - Stage Journalism: - Journalism Skills I- V - Stage
Communicatie	12. vermogen complexe informatie over te dragen via bewust en verantwoord gekozen presentatievormen- en kanalen, waarbij rekening wordt gehouden met context en publieksgroep	Journalistiek: - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Voorbereiding Masterscriptie - Scriptie - Journalistieke Vaardigheden III - Multimedia Newsroom - Stage Journalism: - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Scriptie - Journalism Skills V - Stage
Leervaardigheden	13. vermogen om systematisch en op creatieve wijze met complexe vraagstukken om te gaan en zich gefundeerde oordelen te vormen 14. vermogen om zelf richting te kunnen geven aan het met originaliteit ter hand nemen en oplossen van problemen 15. vermogen om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te kunnen plannen en uitvoeren 16. vermogen om zelfstandig te kunnen studeren met het oog op een voortgezette professionele ontwikkeling, waarbij kennis en ervaring binnen een nieuwe context kunnen worden ingezet	Journalistiek: - Theorie en Geschiedenis van de Journalistiek - Themata in de Journalistiek - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Voorbereiding Masterscriptie - Scriptie - Journalistieke Vaardigheden II-III - Multimedia Newsroom - Stage Journalism: - Journalism Studies - Business and Ethics - Theoretische Specialisatie - Onderzoekscollege - Scriptie - Journalism Skills III-V - Stage

Bijlage 4: Overzicht van de programma's

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

	ECTS	v/k ¹		ECTS	v/k ¹
JAAR 1 semester 1			JAAR 1 semester 2		
Inleiding CIW	5	v	Organisationele communicatie	5	v
Taalkunde voor CIW	5	v	Tekstanalyse I	5	v
Acad. schrijven en presenteren I	5	v	Gespreksanalyse I	5	v
Inleiding communicatieonderzoek	5	v	Mediatheorie voor CIW	5	v
Pragmatiek	5	v	Minor ⁵	10	v
Computercommunicatie	5	v			
JAAR 2 semester 1			JAAR 2 semester 2		
Gespreksanalyse I ²	5	v	Tekstanalyse II	5	k ³
Design en evaluatie	5	v	Gespreksanalyse II	5	k ³
Methodologie CIW	5	v	Statistiek I	5	v
Methodologie CIW practicum	5	v	Statistiek II	5	k
Minor (of vrije ruimte) ⁵	10	v	Internationale communicatie	10	k
			Persuasieve communicatie	5	k
			De taal van de marketing	5	k
			Het rijk van de schaarste	5	k
			Webdesign ⁴	10	k
			Minor (of vrije ruimte)	10	v
JAAR 3 semester 1			JAAR 3 semester 2		
Sociale media ⁴	5	k	Case study CIW	10	v
Digitaal geluid ⁴	5	k	Bachelorstage (= vrije ruimte) ⁵	10	k
Corporate communicatie	10	k	Minor (of vrije ruimte) ⁵	10	k
Audiovisuele communicatie	5	k	Bachelorscriptie CIW	10	v
Visuele communicatie	5	k			
Literatuurstudie	5	k			
Minor (of vrije ruimte) ⁵	20	v			

1 v = verplicht, k = keuze

2 Gespreksanalyse I wordt in 2012-2013 uitsluitend aangeboden aan studenten uit het cohort 2011-2012 of eerder en schakelstudenten. Ten behoeve van studenten uit het cohort 2012-2013 wordt in plaats van dit onderdeel in jaar 2 onder voorbehoud het onderdeel Persuasieve Communicatie aangeboden met ingang van het jaar 2013-2014.

3 De student kiest in ieder geval Gespreksanalyse II of Tekstanalyse II. Daarnaast kiest de student 10 ECTS uit de overige keuzeonderdelen.

4 In plaats van Digitaal geluid, Webdesign of Sociale Media kan de student ook een ander vak uit het aanbod van Informatiekunde kiezen.

5 De minor omvat 30 ECTS; daarnaast kiest de student in jaar 2 en 3 voor 30 ECTS onderdelen in de vrije ruimte (inclusief een eventueel gekozen bachelorstage).

Bacheloropleiding Informatiekunde

	ECTS	v/k ¹		ECTS	v/k ¹
JAAR 1 semester 1			JAAR 1 semester 2		
Inleiding Informatiekunde	5	v	Gevorderd Programmeren	5	v
Inleiding programmeren I	5	v	Webprogrammeren	5	v
Tekstmanipulatie	5	v	Semantiek	5	v
Inleiding Programmeren II	5	v	Project Tekstanalyse	5	v
Webtechnologie	5	v	Minor ⁴	10	v
Computercommunicatie	5	v			
JAAR 2 semester 1			JAAR 2 semester 2		
Databases	5	v	Statistiek I	5	v
Database-driven Webtechnologie	5	v	Natuurlijke Taalverwerking	5	v
Logisch Programmeren	5	v	Statistiek II	5	v
Digitaal Geluid ²	5	k	Taaltechnologie	5	v
Sociale Media ²	5	k	Minor (of vrije ruimte) ⁴	10	v
Ruimtelijke Informatiekunde 2: GIS ²	5	k			
Minor (of vrije ruimte) ⁴	10	v			
JAAR 3 semester 1			JAAR 3 semester 2		
Zoekmachines	5	v	XML	5	v
Information Retrieval	5	v	Usability ^{2,3}	5	k
Digitaal Geluid ²	5	k	Bachelorscriptie Informatiekunde met onderzoekswerkgroep	10	v
Sociale Media ²	5	k	Minor (of vrije ruimte) ⁴	15	k
Ruimtelijke Informatiekunde 2: GIS ²	5	k			
Minor (of vrije ruimte) ⁴	15	k			

¹ v = verplicht, k = keuze

² De student kiest minstens 2 van deze 4 keuzeonderdelen.

³ Het vak Usability wordt in 2012-2013 niet gegeven. Om in dit jaar de student wel een gebalanceerd programma te bieden, heeft hij de mogelijkheid een individueel Usability-project uit te voeren.

⁴ De minor omvat 30 ECTS; daarnaast kiest de student in jaar 2 en 3 voor 30 ECTS onderdelen in de vrije ruimte (inclusief een eventueel gekozen bachelorstage).

Tabel 1: Schematisch overzicht programma Communicatiekunde¹

Start september

Semester 1 sep - jan	EC TS	v/ k	Semester 2 feb - jun	EC TS	v / k
Document design	10	k	Document design: ontwerp van vragenlijsten	10	k
Media en discourse: framing	10	k	Media en discourse: audience design	10	k
Tekst in professionele communicatie: het piramideprincipe	10	k	Tekst in professionele communicatie: experimenteel persuasieonderzoek	10	k
Prof. gesprekken: publieke debatten	10	k	Professionele gesprekken: conversatie-analyse van vergaderingen	10	k
Prof. gesprekken: medische interactie	10	k	Writing: context, process and text	10	k
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k	Diagnose en advisering in org. comm.	10	k
Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k	Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k
Computer-mediated communication	10	k	Computer comm. B: multi-channel	10	k
Taalgebruik in maatschappij en onderwijs	10	k	MA-stage CIW	10	k
			MA-scriptie CIW	20	v
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

1 In totaal kiest de student 40 ECTS aan onderdelen uit semester 1 en/of 2, naast de scriptie. De onderdelen Diagnose en advisering en Persuasieve gezondheidscommunicatie worden zowel in semester 1 als 2 aangeboden.

Start februari

Semester 1 feb - jun	EC TS	v/ k	Semester 2 sep - jan	EC TS	v / k
Document design: ontwerp van vragenlijsten	10	k	Document design	10	k
Media en discourse: audience design	10	k	Media en discourse: framing	10	k
Tekst in professionele communicatie: experimenteel persuasieonderzoek	10	k	Tekst in professionele communicatie: het piramideprincipe	10	k
Professionele gesprekken: conversatie-analyse van vergaderingen	10	k	Prof. gesprekken: publieke debatten	10	k
Writing: context, process and text	10	k	Prof. gesprekken: medische interactie	10	k
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k	Diagnose en advisering in org. comm.	10	k
Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k	Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k
Computer comm. B: multi-channel	10	k	Computer-mediated communication	10	k
			Taalgebruik in maatschappij en onderwijs	10	k
			MA-stage CIW	10	k
			MA-scriptie CIW	20	v
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

- 1 In totaal kiest de student 40 ECTS aan onderdelen uit semester 1 en/of 2, naast de scriptie. De onderdelen Diagnose en advisering en Persuasieve gezondheidscommunicatie worden zowel in semester 1 als 2 aangeboden.

Tabel 2: Schematisch overzicht programma *Communicatie en Educatie*

Start september

Semester 1 sep-jan	EC TS	v/k	Semester 2 feb-jun	EC TS	v/k
Schrijfadvisering	5	v	Writing: context, process and text	10	k
Individueel project	5	v	MA-stage CIW	10	k
Taalgebr. in maatsch. en onderwijs	10	v	MA-scriptie CIW	20	v
Tekst in professionele communicatie: het piramideprincipe	10	k*			
Prof. gesprekken: publieke debatten	10	k			
Prof. gesprekken: medische interactie	10	k			
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k*			
Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k			
Computer-mediated communication	10	k			
Document design	10	k*			
Media en discourse: framing	10	k			
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

* De studenten wordt geadviseerd bij voorkeur voor een van deze 3 onderzoekscolleges te kiezen.

Start februari

Semester 1 feb-jun	EC TS	v/k	Semester 2 sep-jan	EC TS	v/k
Schrijfadvisering	5	v	Taalgebr. in maatsch. en onderwijs	10	k
Individueel project	5	v	MA-stage CIW	10	k
Writing: context, process and text	10	v	MA-scriptie CIW	20	v
Document design: ontwerp van vragenlijsten	10	k*			
Computer comm. B: multi-channel	10	k			
Tekst in professionele comm.: experimenteel persuasie-onderzoek	10	k			
Media en discourse: audience design	10	k			
Professionele gesprekken: conversatie-anal. van vergaderingen	10	k*			
Persuasieve gezondheids-comm.	10	k			
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k*			
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

* De studenten wordt geadviseerd bij voorkeur voor een van deze 3 onderzoekscolleges te kiezen.

Tabel 3: Schematisch overzicht programma Computercommunicatie

Start september

Semester 1 sep - jan	EC TS	v/ k	Semester 2 feb - jun	EC TS	v/ k
Computer-mediated communication	10	vk ¹	Computercommunicatie B: multi-channel	10	vk ₁
Document design	10	k	Document design: ontwerp van vragenlijsten	10	k
Media en discourse: framing	10	k	Media en discourse: audience design	10	k
Tekst in professionele communicatie: het piramideprincipe	10	k	Tekst in professionele communicatie: experimenteel persuasieonderzoek	10	k
Professionele gesprekken: publieke debatten	10	k	Professionele gesprekken: conversatie- analyse van vergaderingen	10	k
Prof. gesprekken: medische interactie	10	k	Writing: context, process and text	10	k
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k	Diagnose en advisering in org. comm.	10	k
Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k	Persuasieve gezondheidscommunicatie	10	k
Taalgebruik in maatschappij en onderwijs	10	k	MA-stage CIW	10	vk ₁
			MA-scriptie CIW	20	v
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

¹ De student dient minimaal 2 van deze 3 onderdelen te volgen.

Start februari

Semester 1 feb - jun	EC TS	v/ k	Semester 2 sep - jan	EC TS	v/ k
Computercommunicatie B: multi-channel	10	vk ¹	Computer-mediated communication	10	vk ₁
Document design: ontwerp van vragenlijsten	10	k	Document design	10	k
Media en discourse: audience design	10	k	Media en discourse: framing	10	k
Tekst in professionele communicatie: experimenteel persuasieonderzoek	10	k	Tekst in professionele communicatie: het piramideprincipe	10	k
Professionele gesprekken: conversatie- analyse van vergaderingen	10	k	Professionele gesprekken: publieke debatten	10	k
Writing: context, process and text	10	k	Prof. gesprekken: medische interactie	10	k
Diagnose en advisering in org. comm.	10	k	Diagnose en advisering in org. comm.	10	k
Persuasieve gezondheids-communicatie	10	k	Persuasieve gezondheids-communicatie	10	k
			Taalgebruik in maatschappij en onderwijs	10	k
			MA-stage CIW	10	vk ₁
			MA-scriptie CIW	20	v
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

¹ De student dient minimaal 2 van deze 3 onderdelen te volgen.

Tabel 4: Schematisch overzicht programma Information Science

Start september

Semester 1 sep - jan	EC TS	v/ k	Semester 2 feb - jun	EC TS	v/ k
Research Seminar	10	v	Methodology & Stat. for Ling. Research	10	k
Natural Language Processing	10	k	Computat. simulation of lang. behavior	5	k ¹
Semantic Web Technology	10	k	MA-stage CIW	10	v
Machine Learning	5	k ¹	MA-scriptie CIW	20	v
Computer-mediated communication	10	k			
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

¹ De vakken *Computational simulation of language behaviour* en *Machine Learning* kunnen in overleg met de Examencommissie worden aangevuld tot 10 ECTS door het volgen van een vak elders of door uitvoeren van een opdracht.

Start februari

Semester 1 feb - jun	EC TS	v/ k	Semester 2 sep - jan	EC TS	v/ k
Research Seminar	10	v	MA-stage CIW	10	v
Methodology & Stat. for Ling. Research	10	v	MA-scriptie CIW	20	v
Computat. simulation of lang. behavior	5	v ¹			
Keuzeonderdeel/opdracht	5	v ¹			
Totaal aantal ECTS	30		Totaal aantal ECTS	30	

¹ De vakken *Computational simulation of language behaviour* en *Machine Learning* kunnen in overleg met de Examencommissie worden aangevuld tot 10 ECTS door het volgen van een vak elders of door uitvoeren van een opdracht.

Programma Journalistiek

Jaar 1			
sem	Vaknaam	ECT S	V/K
Ia-b	Theorie en Geschiedenis vd Journalistiek	10	V
Ia	Algemene Journalistieke Vaardigheden	5	V
Ia	Themata in de Journalistiek	5	V
Ib	Theor. spec. I: Journ. en lit. cultuur	5	KG
Ib	Theor. spec. II: Journ. en pol. cultuur	5	KG
Ib	Global Journalism	5	KG
Ib	Journ. Vaardigh. Radio en Televisie I	5	KG
Ib	Journalistieke Vaardigheden Dagblad I	5	KG
IIa-b	Ma-scriptie Journalistiek: voorbereiding	5	V
IIa-b	Onderzoekscollege I	10	KG
IIa-b	Onderzoekscollege II	10	KG
IIa-b	Onderzoekscollege III	10	KG
IIa-b	Research Seminar I	10	KG
IIa	Journ. Vaardigh. Radio en Televisie II	5	KG
IIa	Journalistieke Vaardigheden Dagblad II	5	KG
IIb	Journ. Vaardigh. Radio en Televisie III	5	KG
IIb	Journalistieke Vaardigheden Dagblad III	5	KG
IIb	Multimedia Newsroom	5	V

Jaar 2			
sem	Vaknaam	ECT S	V/K
Ia	Ma-scriptie Journalistiek	15	V
Ib	Ma-stage Journalistiek	15	V

Programma Journalism

Jaar 1			
sem	Vaknaam	ECT S	V/K
Ia	Journalism Skills I	5	V
Ia-b	Journalism Studies	10	V
Ia-b	Journalism Skills II	5	V
Ib	Global Journalism	5	KG
Ib	Theor. spec. II: Journ. en pol. cultuur	5	KG
Ib	Journalism Skills III	5	V
IIa	Business & Ethics	5	V
IIa-b	Journalism Skills IV	5	V
IIa-b	Journalism Skills V	10	V
IIa-b	Research Seminar I	10	KG
IIa-b	Onderzoekscollege II	10	KG

Jaar 2		
sem	Vaknaam	ECTS
Ia	Ma-Thesis Journalism	20
Ib	Ma-Internship Journalism	10
Ia-b	Research Seminar II	10

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Bacheloropleiding CIW

Jaar	Instroom propedeuse	Instroom hoger leerjaar	Instroom schakelprogramma
05/06	89	38	0
06/07	124	34	0
07/08	124	20	0
08/09	131	21	0
09/10	109	37	1
10/11	123	9	28
11/12	132	4	34

Jaar	Omvang cohort (absoluut)	Uitval (cumulatief %)			Selectiviteit van het 1e jaar
		na 1 jaar	na 2 jaar	na 3 jaar	
05/06	55	15	20	22	67
06/07	68	15	21	21	71
07/08	66	17	21	21	79
08/09	71	13	20	21*	60*
09/10	64	14	19*		
10/11	83	22*			

Jaar	Herinschrijvers na 1e jaar (absoluut)	% totale cohort	Bachelorrendement (cumulatief %)		
			Na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar
05/06	75	82	39	63	69
06/07	86	81	43	66	83
07/08	78	81	33	74	
08/09	86	81	34		
09/10	93	80			
10/11	82	68			

Jaar	Propedeuse	Bachelordiploma
05/06	48	62
06/07	65	88
07/08	62	76
08/09	103	86
09/10	69	81
10/11	97	122

Jaar	Totale instroom	Totale instroom uitgesplitst naar vooropleiding					Totale instroom uitgesplitst naar geslacht (%)	
		VWO	HBO prop	HBO*	Buitenland	Overig	M	V
05/06	14	10	0	3	0	1	79%	21%
06/07	9	6	1	1	0	1	78%	22%
07/08	6	6	0	0	0	0	50%	50%
08/09	9	3	1	3	0	2	89%	11%
09/10	12	7	2	3	0	0	100%	0%
10/11	8	6	1	0	0	1	88%	13%

Jaar	Instroom propedeuse	Instroom hoger leerjaar	Instroom schakelprogramma
05/06	18	7	0
06/07	16	1	0
07/08	11	2	0
08/09	8	4	1
09/10	13	5	2
10/11	12	2	0
11/12	18	0	8

Jaar	Omvang cohort (absoluut)	na 1 jaar	na 2 jaar	na 3 jaar	Selectiviteit van 1 ^{ste} jaar
05/06	10	10%	20%	40%	25%
06/07	6	17%	33%	50%	33%
07/08	6	33%	33%	50%	67%
08/09	3 ¹				
09/10	7	14%	*14%		
10/11	6	*17%			

Jaar	Herinschrijvers na 1 ^{ste} jaar	Totale cohort	na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar
05/06	12	86%	17%	50%	58%	58%
06/07	6	67%	33%	33%	50%	
07/08	4	67%	25%	25%		
08/09	7	78%	43%			
09/10	10	83%				
10/11	7	88%				

¹ Als de omvang van een cohort of selectie kleiner is dan 4, zijn geen percentages opgenomen over uitval, rendement en studieduur.

Jaar	Propedeuse	Bachelordiploma's
05/06	8	6
06/07	4	5
07/08	6	5
08/09	9	10
09/10	3	8
10/11	8	5

Masteropleiding CIW

Programma's Communicatiekunde, Communicatie & Educatie en Computercommunicatie

Jaar	Totale instroom voltijd	Onderwijsherkomst instroom Master voltijd				Totale instroom duaal	Totale instroom uitgesplitst naar geslacht	
		RUG	NL	HBO	overig		M	V
05/06	52	48	0	4	0	0	11	41
06/07	47	42	1	4	0	1	9	39
07/08	55	51	2	2	0	1	12	44
08/09	29	25	3	1	0	0	6	23
09/10	69	65	3	1	0	0	19	50
10/11	65	62	2	1	0	1	15	51

Jaar	Instroom totaal	Uitval na 1 jaar	Geslaagd na (cumulatief)			Geslaagd na (cumulatief in %)		
			1 jaar	2 jaar	3 jaar	1 jaar	2 jaar	3 jaar
05/06	51	2	8	30	41	16 %	59 %	80 %
06/07	48	1	8	24	43	17 %	50 %	90 %
07/08	55	0	10	28	44	18 %	51 %	80 %
08/09	26	1	7	18	24	27 %	69 %	92 %
09/10	69	2	18	53	64	26 %	77 %	93 %
10/11	66	3	15	45		23 %	68 %	
11/12	69	0	14			20 %		

Jaar	Master	Doctoraal
05/06	33	40
06/07	41	38
07/08	40	n.v.t.
08/09	47	n.v.t.
09/10	48	n.v.t.
10/11	63	n.v.t.
11/12	57	n.v.t.

Programma *Information Science*

Jaar	Totale instroom	Onderwijsherkomst instroom Master				Totale instroom uitgesplitst naar geslacht	
		RUG	NL	HBO	overig	M	V
05/06	8	8	0	0	0	6	2
06/07	1	1	0	0	0	1	0
07/08	7	7	0	0	0	6	1
08/09	3	2	1	0	0	2	1
09/10	9	9	0	0	0	8	1
10/11	2	1	1	0	0	2	0

Jaar	Instroom totaal	Uitval na 1 jaar	Geslaagd na (cumulatief)			Geslaagd na (cumulatief in%)		
			1 jaar	2 jaar	3jaar	1 jaar	2 jaar	3jaar
05/06	8	0	3	6	8	38 %	75 %	100 %
06/07	1	0	0	1	1	0 %	100 %	100 %
07/08	7	1	3	4	6	43 %	57 %	86 %
08/09	3	1	1	2	2	33 %	67 %	67 %
09/10	9	1	0	3	6	0 %	33 %	n.v.t.
10/11	2	0	0	n.v.t.	n.v.t.	0 %	n.v.t.	n.v.t.
11/12	5	n.v.t	n.v.t	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Jaar	Masterdiploma's	Doctoraaldiploma's
05/06	3	2
06/07	4	12
07/08	6	n.v.t.
08/09	2	n.v.t.
09/10	2	n.v.t.
10/11	4	n.v.t.
11/12	4	n.v.t.

Masteropleiding Mediastudies

Jaar	Totale instroom	Onderwijsherkomst			
		RUG	NL	HBO	Buitenland
2005-2006	29	23	6	0	0
2006-2007	42	29	13	0	0
2007-2008	39	34	4	1	0
2008-2009	38	30	8	0	0
2009-2010	30	18	11	1	0
2010-2011	50	35	9	0	6
2011-2012	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Jaar	Totale instroom	Uitval na 1 jaar	Geslaagd na x jaar (cumulatief)					
			1.5	2	2.5	3	3.5	4
2005-2006	27	0	2	16	17	23	23	27
2006-2007	39	0	1	9	14	21	21	23
2007-2008	35	1	2	10	15	20	20	21
2008-2009	36	2	0	8	16	21	23	24
2009-2010	25	2	2	9	12	18	n.v.t.	n.v.t.
2010-2011	43	1	2	16	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2011-2012	40	1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

MA/Acad. Jaar	Bul	Journalistiek
2005-2006	Master	15
2006-2007	Master	28
2007-2008	Master	17
2008-2009	Master	32
2009-2010	Master	30
2010-2011	Master	29
2011-2012	Master	47

Gerealiseerde docent-studentratio

Bacheloropleiding CIW

Bacheloropleiding	Inzet formatie	Aantal ingeschreven Ba studenten*	Staf-studentratio**
CIW	6.90	386	1 fte : 56

Bacheloropleiding Informatiekunde

Bacheloropleiding	Inzet formatie	Aantal ingeschreven Ba studenten*	Staf-studentratio
Informatiekunde	1,2	53	1,0 fte :44

Masteropleiding CIW

Masteropleiding	Inzet formatie	Aantal ingeschreven Ma studenten*	Staf-studentratio**
Communicatie- en Informatie-wetenschappen	4.19	157	1 fte : 37

Masteropleiding Mediastudies

MA-opleiding	Inzet formatie	Aantal ingeschreven MA-studenten*	Staf-studentratio**
Mediastudies	4.22 fte	111	1 fte : 26

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Bacheloropleiding CIW

jaar	BA 1	BA 2	BA 3
aantal contacturen per week	12	10	9

Bacheloropleiding Informatiekunde

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12	12	11

Masteropleiding Mediastudies

Gemiddeld kent het programma in het eerste jaar 16 contacturen per week, in het tweede jaar gemiddeld 2 contacturen per week in de vorm van individuele scriptie- en stagebegeleiding.

Bijlage 6: Bezoekprogramma

29 januari

Tijd	Programma	Panels
9.00-11.30	Voorbereidend overleg en inzien documenten	
11.30-12.30	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken (opleidingsmanagement)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Robert Wagenaar (onderwijsdirecteur) 2. Dirk Jan Wolffram (ph-onderwijs) 3. Marcel Broersma (voorzitter AB Mediastudies) 4. Jeroen Smit (secretaris AB Mediastudies) 5. Carel Jansen (voorzitter AB CIW) 6. Kees de Glopper (secretaris AB CIW) 7. Gertjan van Noord (AB lid CIW)
12.30-13.30	Lunch	
13.30-14.15	Gesprek met studenten CIW BA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wietske van Marle 2. Ingemarie Donker 3. Lianne Koster 4. Jolijn Kenkhuis 5. Jolyn van Doorn 6. Allet Douma 7. Jasper Roosdorp
14.15-14.45	Gesprek met studenten CIW MA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marlotte van Herksen 2. Maartje Harmelink 3. Melle Bouwhuis 4. Evelyn Zielstra 5. Ante Znaor
14.45-15.15	Pauze	
15.15-16.00	Gesprek met studenten Informatiekunde BA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bo Blankers 2. Maurice Rowan Kleine 3. Mark Doggen 4. Rob van der Goot 5. Durk Bosgraaf 6. Pieter Nauta
16.00-17.00	Gesprek met docenten CIW BA, Informatiekunde BA en MA CIW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ali Oussaïd 2. Ielka van der Sluis 3. Titus Ensink 4. Jacqueline van Kruiningen 5. Yfke Ongena 6. Johan Bos 7. George Welling
17.00-17.30	Gesprek met alumni alle opleidingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emil van Oers (Ma Mediastudies) 2. Marthe Damman (Ma Mediastudies) 3. Gisela Kooistra (MA CIW) 4. Rian Prinsen (MA CIW) 5. Albert Heikens (MA CIW) 6. Claudia Hoogwerk (MA IK) 7. Jasper Hoenderken (MA IK)
17.30-18.00	Gesprek met scriptiebegeleiders Informatiekunde	1. Leonie Bosveld 2. Johan Bos
18.30-21.00	Diner commissie (voorbereiden dag 2)	

30 januari

Tijd	Programma	Panels
08.45-9.00	Aankomst commissie	
9.00-9.30	Gesprek met studenten Mediastudies MA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bert Jan Brands 2. Leon Brandsema 3. Ariënné Dozeman 4. Joanke Dijkstra 5. Sarah Euwema 6. Sjoerd Huismans
9.30-10.15	Gesprek met docenten Mediastudies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geert-Jan Bogaerts 2. Ansgard Heinrich 3. Chris Peters 4. Garrie van Pinxteren 5. Alexander Pleijter 6. Margo Smit
10.15-10.45	pauze/inloopspreekuur/inzien documenten/rondleiding	
10.45-11.15	Gesprek met leden van de Opleidingscommissies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huub Wijfjes (voorzitter OC Mediastudies) 2. Thom Opheikens (studentlid/vicevoorzitter OC Mediastudies) 3. Mike Huiskes (voorzitter OC CIW) 4. Leonie Bosveld (secretaris OC CIW) 5. Jantine Doornbos 6. Maurice Kleine
11.15-11.45	Gesprek met leden van de Examencommissies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tity de Vries (secretaris EC GMG) 2. John Hoeks (voorzitter EC NTCI) 3. Gosse Bouma (lid EC NTCI)
11.45-12.45	Lunch en voorbereiden eindgesprek met formeel verantwoordelijken	
12.45-13.45	Eindgesprek met formeel verantwoordelijken	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gerry Wakker (decaan) 2. Robert Wagenaar (onderwijsdirecteur) 3. Dirk Jan Wolffram (ph-onderwijs) 4. Marcel Broersma (voorzitter AB Mediastudies) 5. Jeroen Smit (secretaris AB Mediastudies) 6. Carel Jansen (voorzitter AB CIW) 7. Kees de Gloppe (secretaris AB CIW) 8. Gertjan van Noord (lid AB CIW)
13.45-16.45	Opstellen voorlopige bevindingen	
16.45-17.00	Mondelinge rapportage voorlopig oordeel	
17.00-18.00	Borrel	

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Bacheloropleiding CIW

2067927	1895486	1779737
1658611	1918370	1727176
1661639	1782606	
1703811	1622412	

Bacheloropleiding Informatiekunde

1755099	1608347	2222701
1536273	2070081	1914464
1801864	1771477	1672428
1876260	1918443	1508784
1254871	1477943	
1687964	1835335	

Masteropleiding CIW

1326015	1912232	1619632
1614177	1538535	1539779
1499750	1544241	
2065177	1586858	

Masteropleiding Mediastudies

1577174	1945912	1387782
1648934	1319159	1623583
1322451	1432354	1641751
1574353	1454005	1524569

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

Alumni	Agenda's vergaderingen Raden van Advies Schema's Raden van Advies WO monitor 2011 en 2009 - RUG
Docenttevredenheid	Analyse Personeelsenquête RUG 2012 — Letteren Personeelsenquête RUG 2012 -Letteren (Journalistiek en CIW/IK)
Studenttevredenheid	Nationale Studenten Enquête 2012 - Toelichting algemeen Nationale Studenten Enquête 2012 - RUG Faculteit der Letteren

Studieverenigingen	Studieverenigingen CIW en IK - algemene informatie Studie/alumnivereniging Mediastudies - algemene informatie
BA CIW	Onderwijs- en Examenregelingen Studiehandleidingen
BA Informatiekunde	Onderwijs- en Examenregelingen Studiehandleidingen
MA CIW	Onderwijs- en Examenregelingen Studiehandleidingen
MA Mediastudies	Onderwijs- en Examenregelingen Studiehandleidingen
Stages	Overzicht stages BA en MA CIW en IK Overzicht stages MA Mediastudies Selectie van stageverslagen BA CIW en IK Selectie van stageverslagen MA CIW en IK Selectie van stageverslagen Ma Mediastudies
Evaluaties	Evaluaties BA CIW Evaluaties BA Informatiekunde Evaluaties MA CIW Evaluaties MA Mediastudies
Verslagen gremia	Verslagen Afdelingsbestuur CIW en IK Verslagen Opleidingscommissie CIW en IK Verslagen Afdelingsbestuur Mediastudies Verslagen Opleidingscommissie Mediastudies Curriculumevaluaties
Studiemateriaal	Handboeken Readers Studiegidsen
Beleid	Beleidsnotities met de onderwerpen: Brede Masterlabels BSA en mentoraat BKO Aansluiting arbeidsveld Examencommissies Onderzoek in de Bachelor Stage in de Bachelor

Overig

Informatiefolders kwaliteitszorg
Brochures aankomende studenten
Organogram

De commissie heeft van een door haar gemaakt steekproef van cursussen de volgende informatie ingezien: vakomschrijving, syllabus of studiehandleiding met collegeopzet studieopdrachten en literatuur ed; het (proef)tentamen en de herkansing met nakijk-modellen en vakevaluaties van de laatste 3 studie jaren; de gemaakte tentamens van de meest recente tentamenmogelijkheid, inclusief de herkansing; een representatieve selectie van gemaakte tentamens, werkstukken, essays, opdrachten.

Bacheloropleiding CIW

- Inleiding communicatieonderzoek (B1)
- Mediatheorie voor CIW (B1)
- Gespreksanalyse 1 (B2)
- Statistiek I en II (B2)
- Visuele communicatie (B3)
- Case study CIW (B3)

Bacheloropleiding Informatiekunde

- Tekstmanipulatie (B1)
- Webprogrammeren (B1)
- Sociale Media (B2)
- Natuurlijke-taalverwerking (B2)
- Information retrieval (B3)
- Usability (B3)

Masteropleiding CIW

- Professionele gesprekken: publieke debatten
- Persuasieve gezondheidscommunicatie
- Diagnose en advisering in organisatie communicatie
- Writing: context, process, and text
- Media and discourse: framing
- Computercommunicatie B: multi channel
- Semantic Web Technology
- Computational Simulation of linguistic behavior

Masteropleiding Mediastudies

- Theoretische specialisatie
- Collectief gegeven praktijkvakken
- Collectief gegeven theorievakken
- Onderzoekscollege

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Jan Backus

ADRES: 174 Parkstraat
3000 Leuven /
België

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Vandepijper Willy

PRIVÉ ADRES: Driess 17 B-3310 Sint-Kwintens (Brugge)

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN.

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17 sept 2012

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN.

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17/09/2012

HANDTEKENING:

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *ABEYHACHEERS, KARIN (UGENT)*

ADRES: *KORTE MEER 7-11
9000 GENT*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

CIW en Mediastudies Q321

ONDERGETEKENDE

NAAM: *J. A. A. Simons*

ADRES: *privé: Ougwinskade 67, 1018 AH Amsterdam
werk: Tindhoogsteepad 9, 1012 XT Amsterdam*

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Ugent*

DATUM: *17/1/2012*

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Ugent*

DATUM: *17-05-2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Prof dr Er J Steen

ADRES: Grunmarkt 328
1019 WE Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING.

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

CIW en Mediastudies Q321

ONDERGETEKENDE

NAAM: EMIEL ROLAND HOFFER

ADRES: SINT ANNASTRAAT 81-5
6524 EJ NIJMEGEN

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING.

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN.

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: ~~Amsterdam~~ Utrecht DATUM: 17 sept 2012

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN.

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: NIJMEGEN DATUM: 17-9-2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Philippe Neer

ADRES:

Haantjeslei 99
2018 Antwerpen
Belgie

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN:

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Antwerpen

DATUM:

30-09-2012

HANDTEKENING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

José van Zwieten

ADRES:

Croesestraat 17 - Utrecht

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Delft

DATUM:

14-10-2012

HANDTEKENING:

